HALLO HALLO

MEDLEMSBLAD FOR NORSK RADIOHISTORISK FORENING

NR. 143(3/18) 34.ÅRGANG SEPTEMBER2018

Nyrestaurert Rex Aristona 42A fra Elektrisk Bureau, 1936.

(Foto: Knut Arve Dalsaune)

ISSN 0801-9800

Våre morsenøkler

Tre varianter av Speed-X nøkkelen fra E.F. Johnson Company. Den med fingerplate er en såkalt "Navy Pattern". Baseplaten ble først laget av bakelitt og senere i støpt lettmetall.
Firmaet startet i 1922 med produksjon av radiodeler til sendere, og er nå kanskje mest kjent for morsenøklene. Se også s. 55. (Foto: TM Namsos)

HALLO HALLO

MEDLEMSBLAD FOR NORSK RADIOHISTORISK FORENING

Stiftet 15. November 1979

NRHFs adresse: **Norsk Radiohistorisk Forening**
Mekanikerveien 32
0683 Oslo

Telefon: **22 75 62 11**
Hjemmeside: **http://www.nrhf.no**
Epost : **nrhf@nrhf.no**

Organisasjonsnr.: 889 909 072
Bankgiro: 7877.08.68970
NB! Egen bankgiro for medlems-kontingent: 7114.05.48108

Åpent hus hver tirsdag kl. 18.00 - 21.00

TILLITSVALGTE:

Styret:
Formann: Tor van der Lende
Kasserer: Jan-Helge Øystad
Sekretær: Roar Veum
Styremedlem: Jan Sten
Varamann: Rolf Otterbech

Redaktør Hallo-Hallo:
Tore Moe Namsos, Vestgardsvegen 122, 2340 Løten.
Epost: radio.la5cl@gmail.com

Katalogkomiteen:
Jens Haftorn, Bjørn Lunde.

Field-Day komite:
Hans Sæthre, Erik Andersen

Kontaktperson for Radiohistorisk Nett:
Hans Sæthre
Epost: radionett@nrhf.no
Frekvenser:
3.965 MHz
6.775 MHz
30.700 MHz
31.300 MHz
31.400 MHz
38.800 MHz

Amatørradiokoordinator:
Arnfinn M. Manders LA2ID
Tlf. 98 46 37 70, e-post: **arnfman@online.no**
Treffes også på antikknettet.
Antikknett for radioamatører:
3.510 MHz, CW, fredag kl. 0845
145.550 MHz, FM, mandag kl. 2100
51.600 MHz, AM, mandag kl. 2100

Salg komponenter:
Epost: bestilling@nrhf.no

Salg rør:
Epost: ror@nrhf.no

Salg katalogark og skjemaer:
Epost: skjema@nrhf.no

Medlemskap:
Epost: medlemskap@nrhf.no

Auksjonssaker:
Epost: auksjon@nrhf.no

Annonser på NRHFs hjemmesider:
Epost: **salg@nrhf.no**

Deadline for stoff til neste nr. er 23. oktober.	**Neste nr. beregnes utkommet 4. desember.**

INNHOLD:

Siden sist av Tore Moe Namsos 4
Telefunkenmottaker E207 fra Tryvann av Kåre Kristiansen 7
Et restaureringsprosjekt, EB Rex Aristona 42A av Knut Arve Dalsaune 14
Honningfellen av Fredrik Dybdal 17
NB-1, en innvasjonskringkaster fra 2.VK av Tore Moe Namsos 22
Bilder fra auksjonen på Kjenn skole 26
En sjelden og ukjent «EB-radio» av Tore Moe Namsos 29
Tors hjørne av Tor van der Lende 33
Vakre Mikrofoner av Tor van der Lende 34
Radioer jeg har møtt, og eid av Tor van der Lende 35
Høvding Flagg av Tor van der Lende 39
Foreningens "nye" gammelradio av Tor van der Lende 42
Mere spennende saker til foreningen av Tor van der Lende 45
Nytt produkt fra Tiny, Tiny M8+ av Tor van der Lende 47
A.K.Gs Radiotelegrafikurs våren 1938 av Tore Moe Namsos 50
Radio Boca av Erling Langemyr 52
Ny Europeisk Oktober-test 2018 53

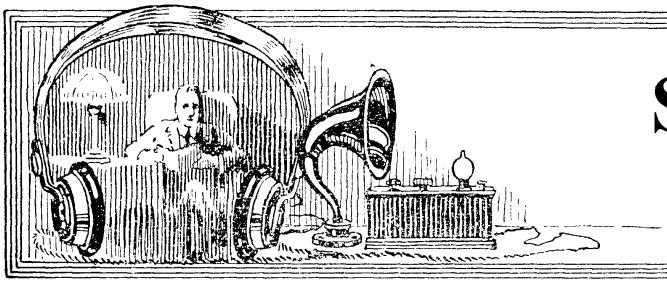

SIDEN SIST

av Tore Moe Namsos

Da var sommeren over. Så nå er det bare å kaste seg over foreningsaktiviteter og egne radioprosjekter. Tiden da man samlet på alt mulig, bare det hadde med radio å gjøre, er for lengst forbi. Etter å ha holdt på en 40-50 år har man antagelig kommet dit at man heller må begynne å tynne ut i samlingene. Det blir slik at samlerinteressen snevrer seg inn på noen få områder.
Men det er ikke bare radiosamling som står i hodet på oss, det kan være eksperimentering og egne selvbyggerprosjekter. Gjerne med historisk tilsnitt. Det er kjekt å ha et lite hobbyrom med en god arbeidsbenk. Litt elektronikkverktøy, en elektrisk hånddrill og et par gode loddebolter må man ha. For ikke å snakke om noen måleinstrumenter. Da går det an å få gjort litt. Og så er jo klubben og auksjonene en uuttømmelig kilde til deler og apparatprosjekter.
Og snart er det auksjon igjen!

Restaurering av gamle kringkastingsradioer og spillemaskiner
Veldig morsomt er det at noen går løs på små og store oppgaver. Vi må jo bare bøye oss i støvet for alt Bertil Jøreng setter i gang med og får til. Det største prosjektet hans er jo full restaurering av den gigantiske lyd- og filmmaskinen han overtok fra klubben.

Og fra Knut Arve Dalsaune har vi fått en beskrivelse og bilder av hans prosjekt EB Rex Aristona 42A. Se for- og bakside av bladet med vakre bilder av det ferdigrestaurerte apparatet og en interessant historie på s. 14.
Slikt inspirerer oss andre når vi ser at det går an å få det til.

Vårauksjonen den 26. mai
Lokalet på Kjenn skole i Lørenskog var meget bra. Egentlig bedre enn hva vi var vant til fra Gran skole. Auksjonen gikk strålende, med mange fine objekter. Det eneste som sviktet var dataprogrammet som lager utskrifter til hver enkelt kjøper og selger. Alt måtte regnes ut manuelt, og køen av folk som ventet på oppgjøret ble meget lang. Men Jan Helge Øystad og Roar Veum holt hodene kalde og taklet utregningene, så en stor takk til de. Alle fikk sitt til slutt. Se også bilder på s. 26-28.

Høstauksjonen den 20. oktober.
Auksjonen blir på samme sted som sist, Kjenn skole, Lørenskog.
Denne gangen er minsteprisene satt til kr. 100,- slik det ble bestemt på årsmøtet. Selgere kan selvfølgelig sette høyere minstepriser hvis de ønsker det.
Da ønsker vi alle som deltar en god auksjon og vel møtt!

Aktiviteter resten av året
20. oktober, høstauksjon
23. oktober, deadline for HH144
4. desember, pakkedag for HH144
11. desember, julemøte i klubblokalene

Det kan komme andre aktiviteter også, men foreløpig har vi ingenting klart.

Ha en riktig god radiohøst alle sammen! Husk å lytt mye på mellombølge utover.

TMN

Magne Lein

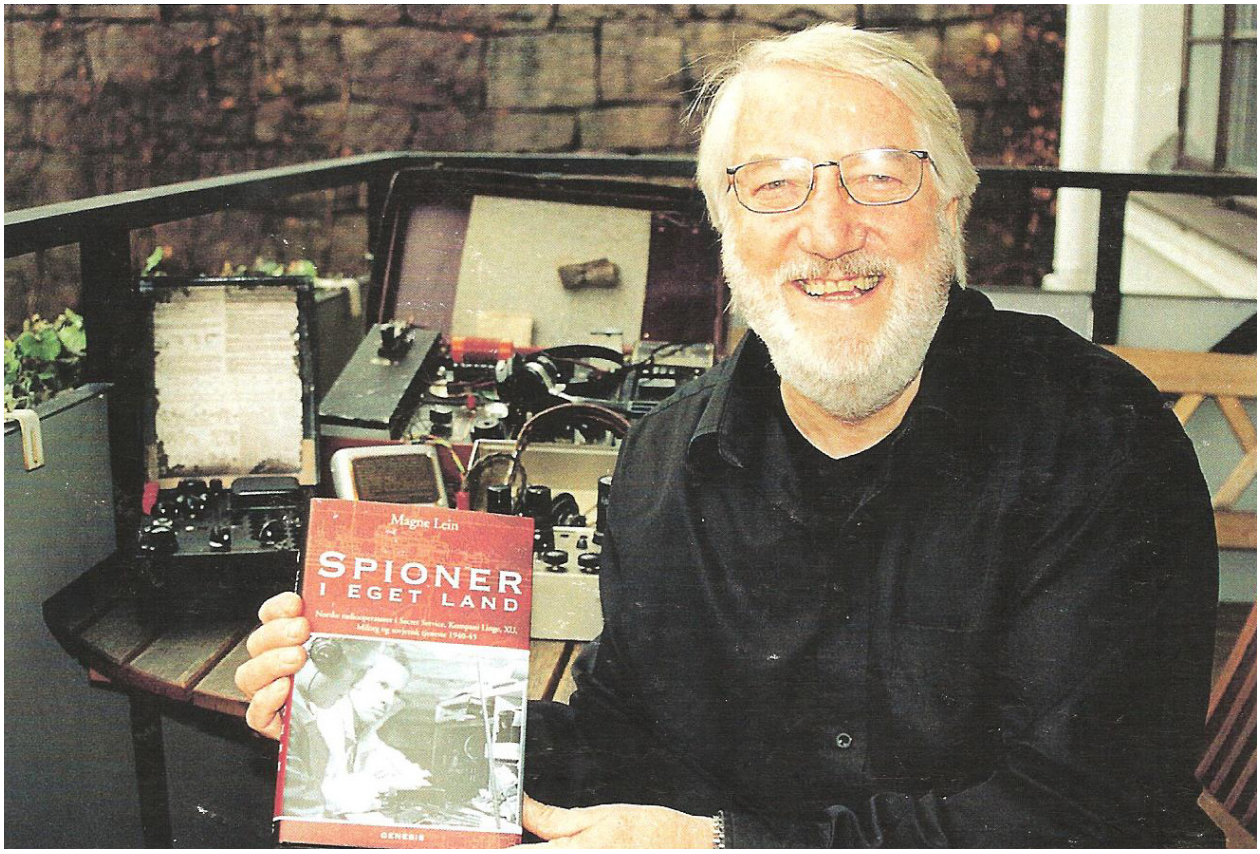

Den 18. april i år døde vårt medlem nr. 5, Magne Lein. Han ble 81 år.
Magne var en kjent mann i ingeniør- og radiohistoriske kretser. Jeg husker godt mitt første møte med ham, en novemberdag i 1979. Han kom i følge med 5-6 andre hjem til meg på Skøyenåsen i Oslo. Vi skulle stifte radiohistorisk forening. Da var det viktig å ha med en mann som hadde et stort kontaktnett blant ingeniører og tekniske folk, Magne var jo selveste redaktøren av Teknisk Ukeblad, og han var interessert i å skrive om dette prosjektet. Det gjorde han, og det fenget en relativt stor skare av folk som gjorde at vår forening kom i gang, og fremdeles holder koken nesten 40 år senere.
Magne har satt spor etter seg i norsk industri og som teknologiattaché i USA, men det vi ellers husker han best for er de bøkene han har skrevet om datahistorie og ikke minst om illegal radiohistorie fra krigen. (Fra tekstilvev til verdensvev, Spioner i eget land, Radioagentene i Trøndelag og Radioagentene lander ved fullmåne.) Dette er obligatorisk lesing for alle som er interessert i radiohistorie og spesielt agentradiohistorie i Norge. Han var også kjent som kriminalforfatteren MacLein, og han var en god historieforteller. Selv om han var bare 3 år i 1940 hadde han mange pussige selvopplevde historier fra krigsårene. I et av nabohusene i Levanger bodde en viss Henry Rinnan med familien sin. Magne fortalte at han lekte med barna der og var flere ganger hjemme hos dem. Slik han opplevde det var far i huset en helt vanlig mann som tok seg godt av barna.

Magne var en utadvendt og hyggelig person som det alltid var interessant å prate med og som vil bli savnet.

Tore Moe Namsos

Telefunkenmottaker E 207 fra Tryvann.

Av Kåre Kristiansen (739)

Etableringen av radiotelegrafistasjon på Tryvann er beskrevet i en artikkel i Hallo Hallo 137. Der er også gjengitt et bilde av mottakerrommet som også gjengis her:

Bildet av mottakerrommet på Tryvann er hentet fra Telefunken Zeitung Nr.21

På bildet kan avstemningsenheten til mottakeren sees midt på bildet. Den befinner seg nå i magasinet til Telemuseet ved Fetsund, og i denne artikkelen gjengis noen bilder vi har fått lov av Telemuseet til å ta og publisere i Hallo Hallo. På bildet er utbyttbare spoler stablet på konsollet til høyre, men bare to av disse er tatt vare på. Denne enheten oppgis i en Telefunkenkatalog fra 1919 til å ha dimensjonene 580 x 1200 x 680 mm og en vekt på 130 kg. Den oppgis å kunne motta bølgelengder fra 1.000 til 30.000 m. (se Hallo Hallo 137 s 9). Avstemningsenheten kunne koples til en høyfrekvensforsterker med 5 rør og en lavfrekvensforsterker med 4 rør. Vanligvis ble ikke høyfrekvensforsterkeren brukt. Enheten kunne også koples til et audionrør eller en kaborundum-detektor. For mottagelse av udempede svingninger, kunne også en Überlagerungsempfänger (Heterodynmottaker med lokaloscillatorfrekvens nær den mottatte frekvensen) benyttes. Med den kunne også tonehøyden på det mottatte signalet stilles inn. (For mer detaljer henvises til artikkel i Hallo Hallo 142 s11-14).

Mottatte meldinger ble registrert på voksruller på en parlograph. (fonografliknende diktafon) og deretter skrevet ned på vanlige telegramblanketter.

Bilde 2 viser mottakeren sett forfra og bilde 3 sett bakfra med bakpanelet fjernet.

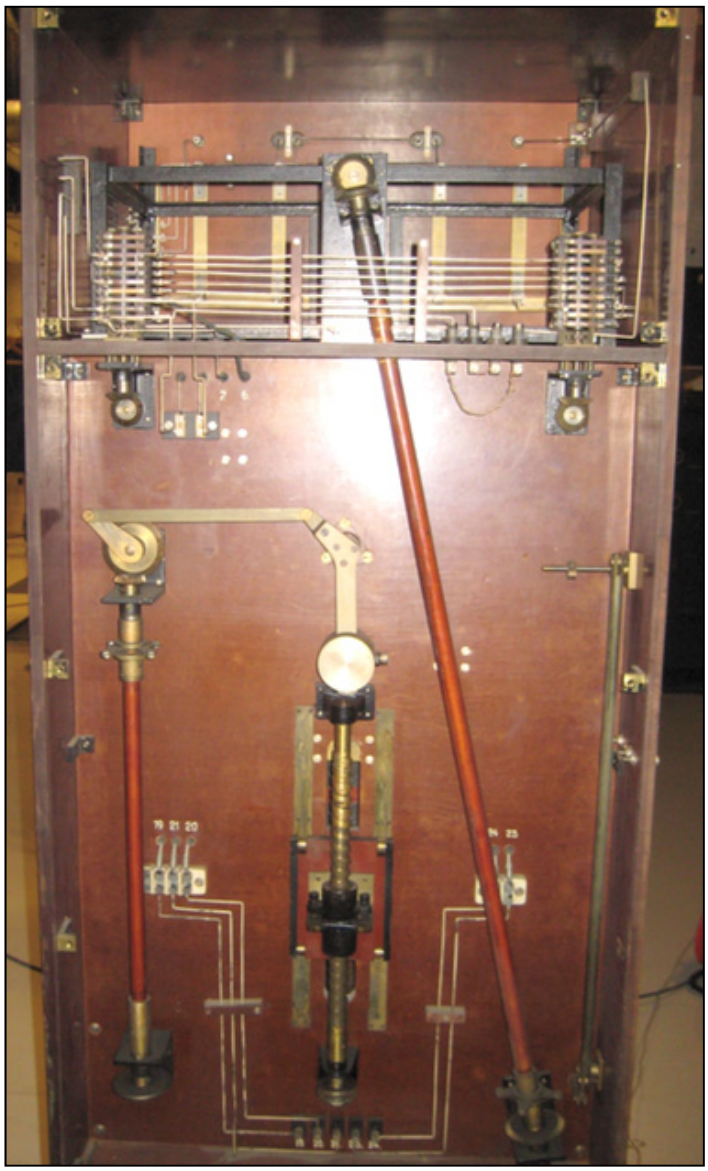

Bilde 2. Mottaker E207 sett forfra. *Bilde 3. Mottaker E207 sett bakfra.*

De sentrale komponentene i bilde 2, er antennespolen øverst som kan vippes sidelengs med rattet nederst til høyre og sekundæespolen som kan heises opp og ned med rattet nederst i midten. Antennespolen (merket III) har litt mindre diameter enn sekundærspolen (merket I). Fem antennekondensatorer som satt øverst inne i kabinettet er fjernet. De kunne velges med venderen litt over midten til venstre på fronten (se bildene 2 og 4) og finstilles med rattet nederst til venstre på fronten.

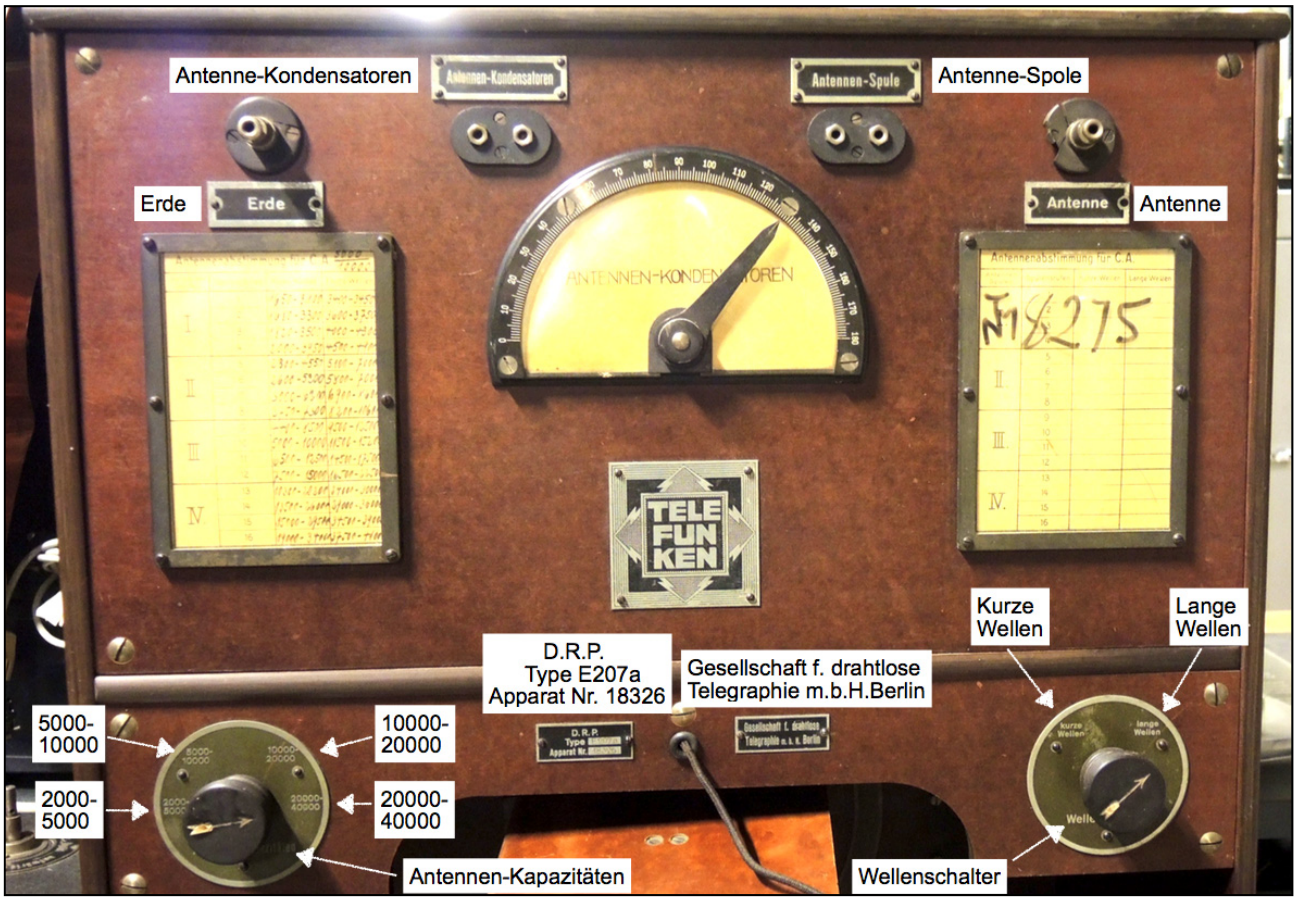

Bilde 4. Øvre del av mottaker E207.

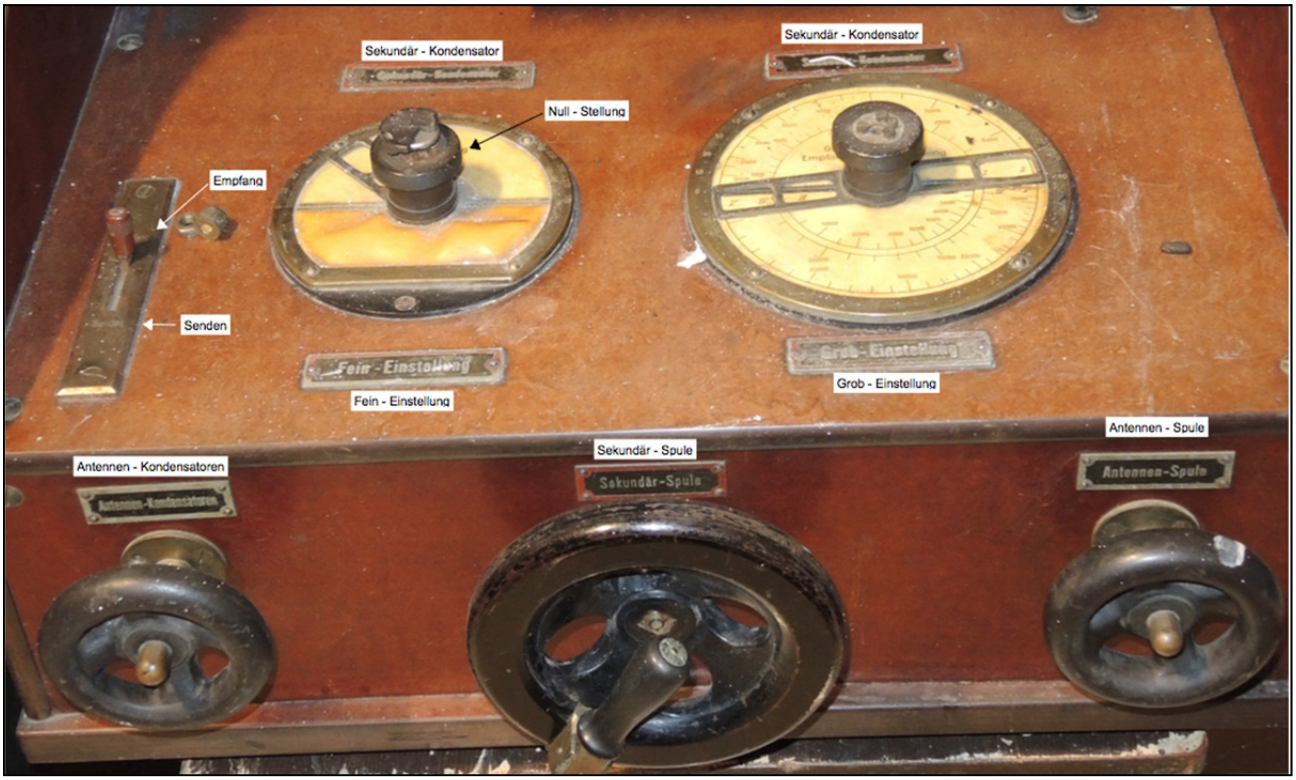

Bilde 5. Nedre del av mottaker E207.

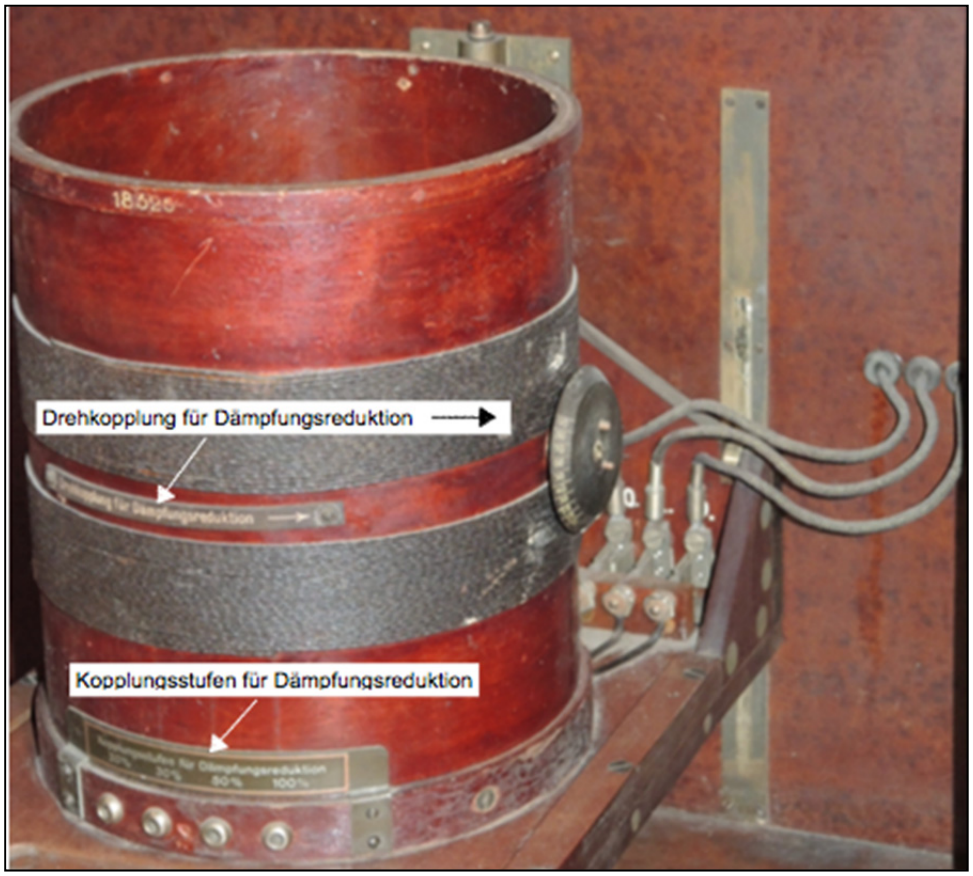

Bilde 6. Sekundærspolen til mottaker E 207.

Bilde 7. Tilkoplingspunkter for forsterker og detektor.

Ottar Helgetveit takkes for bistand, spesielt for rekonstruksjon av koplingsskjemaet som er helt hans arbeid.

Telemuseet takkes for tillatelse til å ta disse bildene og publisere dem i Hallo Hallo.

For videre lesning foreslås:

- Telefunken Zeitung Nr 22, s45-46 for moduler fra Telefunken på den tiden.
- Telefunken Zeitung Nr 21, s63-66 for høyfrekvensapparater fra Telefunken på den tiden.
- Telefunken Zeitung Nr 21, s27-36 om Radio Kristiania.

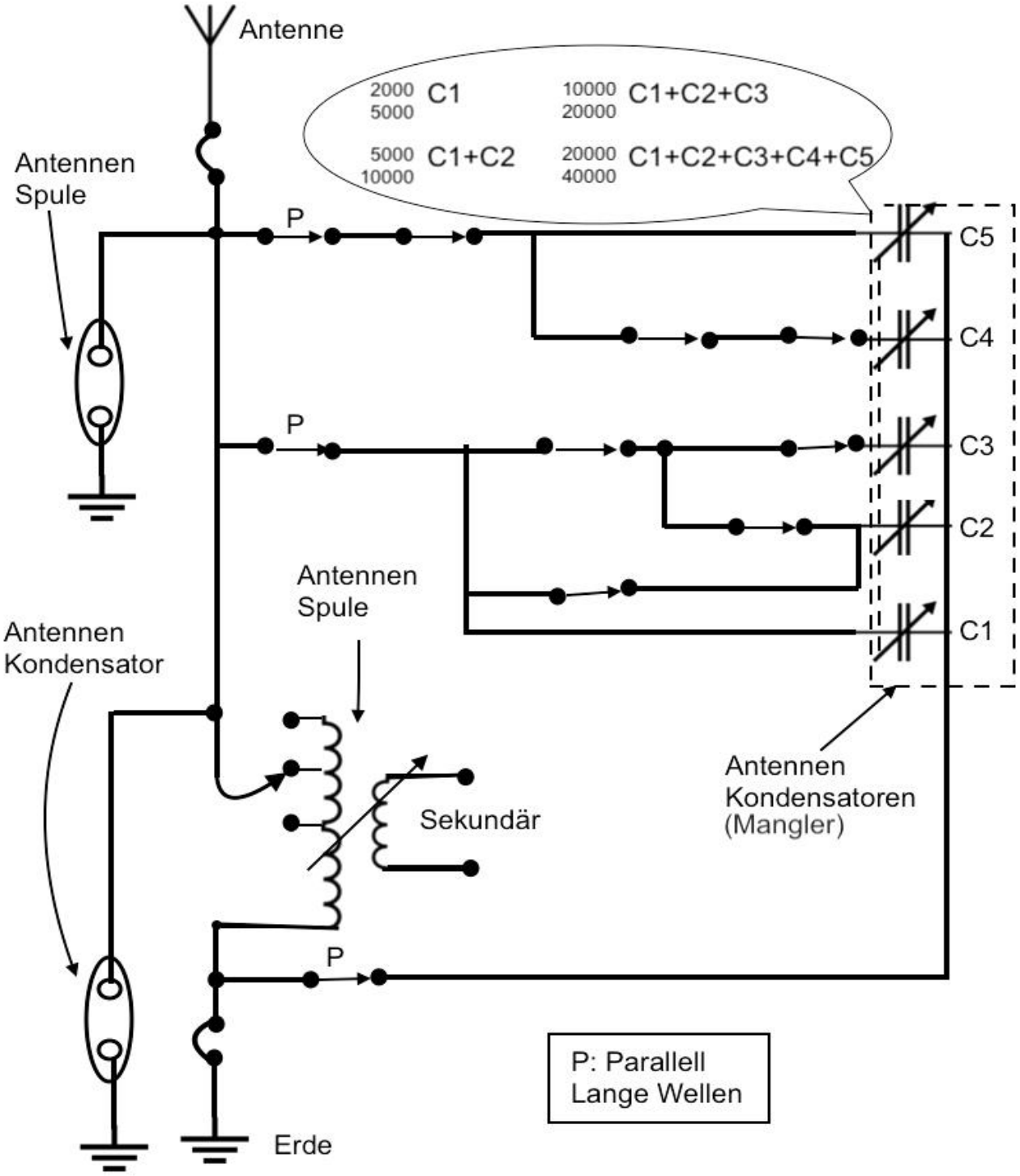

Bilde 8. Koplingsskjema for Telefunken mottaker E207 med ´Wellenschalter´ (midt på til høyre) i posisjon ´Lange Wellen´.

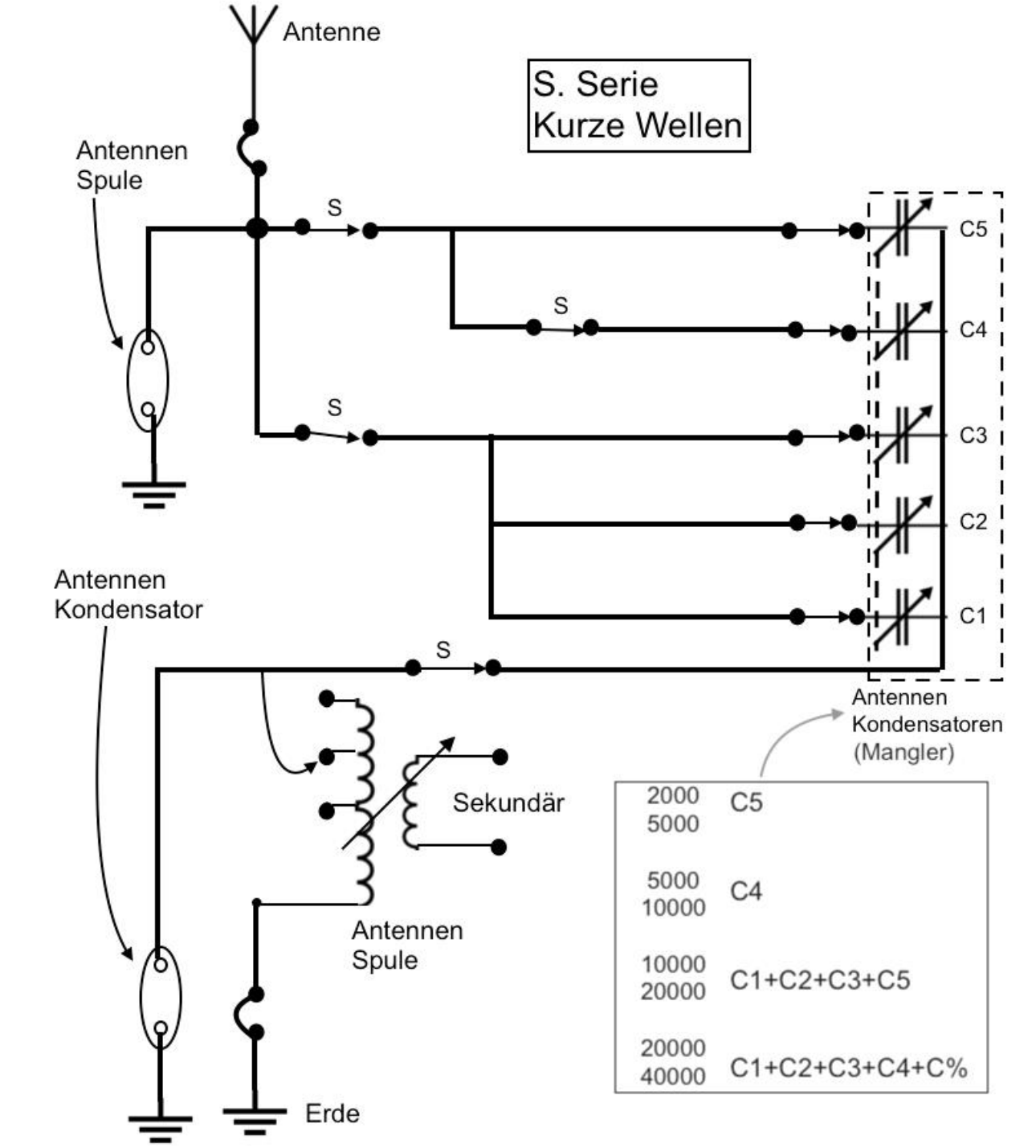

Bilde 9. Koplingsskjema for Telefunken mottaker E207 med ´Wellenschalter´ (midt på til høyre) i posisjon ´Kurze Wellen´.

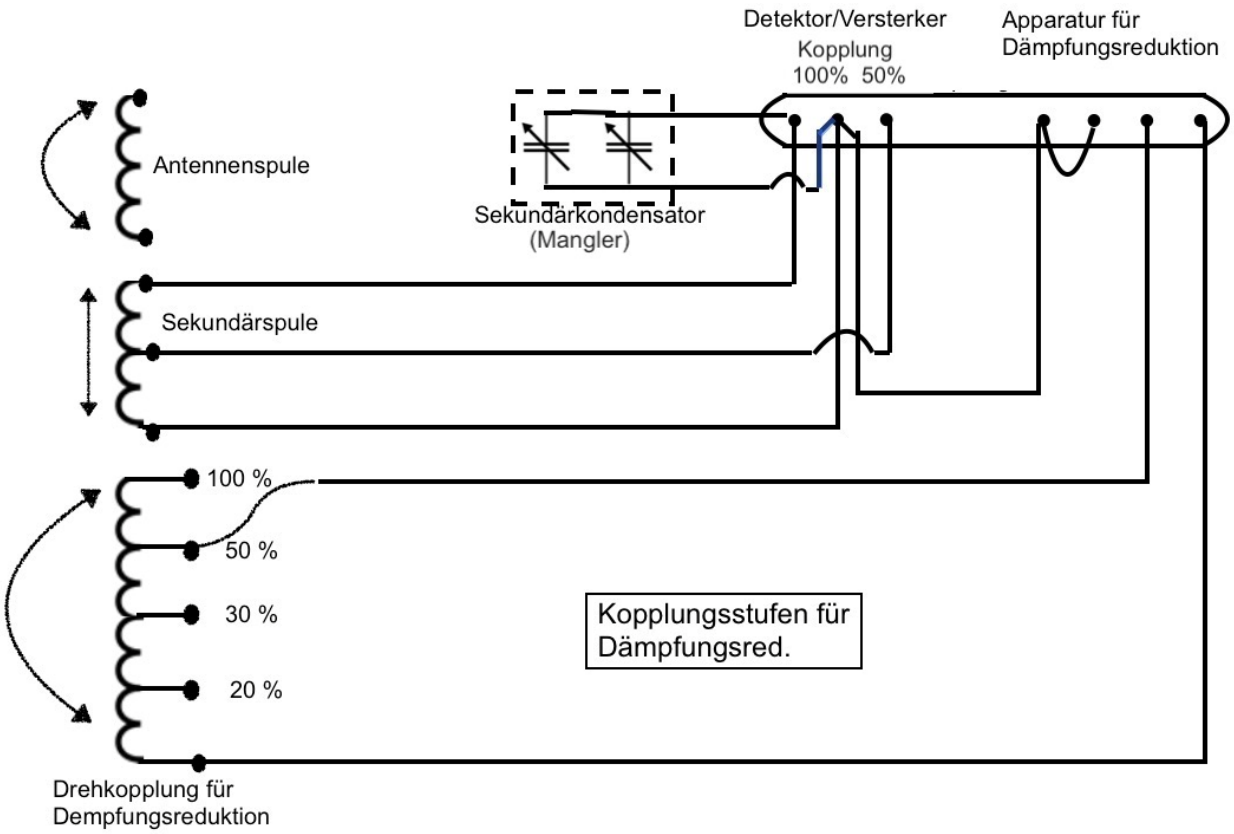

Bilde 10. Koplingsskjema for kopling til detektor og forsterker.

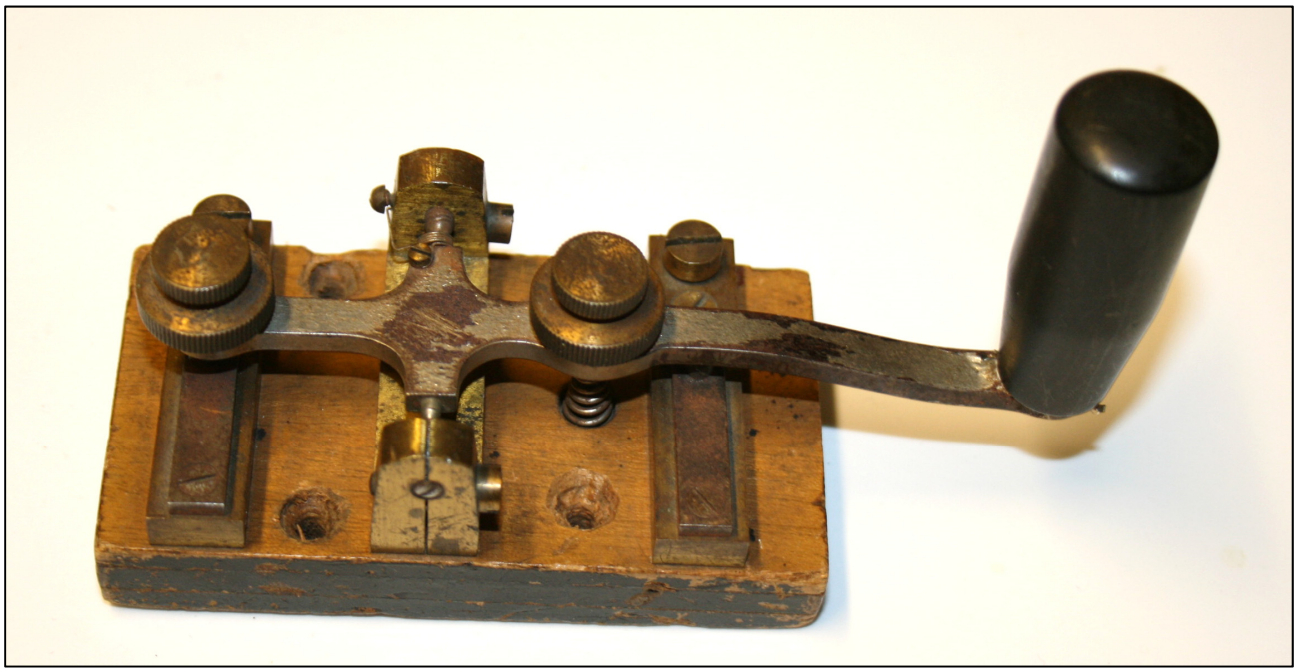

Tysk morsenøkkel, antagelig fra før 1.VK.

Et restaureringsprosjekt, EB Rex Aristona 42A

Av Knut Arve Dalsaune (2390)

Det startet med at jeg ble kontaktet av en FB-venn i mai 2017 angående denne radioen, Knut Baardsen fra Haugesund. Knut titulerer seg som «hobbyreparatør». Han har et eget flott verksted hvor han i all hovedsak driver med transistorbaserte produkter fra Tandberg. Han er etter hvert blitt kjent som en ekspert på dette området til stor glede for de mange Tandbergentusiaster. Knut har også vært oppmerksom på mitt interesseområde, så det var derfor han kontaktet meg med et spørsmål om jeg kunne være interessert i akkurat denne radioen.
Radioen hadde han kommet over i en bruktbutikk i Haugesund. Han tok bilder av den som han videresendte til meg. Jeg dro kjensel på denne radioen på bakgrunn av bilder i en artikkelserie i Hallo Hallo for mange år siden.
Jeg var helt klart interessert! Derfor tok Knut turen tilbake til bruktbutikken hvor han så kjøpte radioen og fikk den pakket og sendt oppover til meg.
Hadde det ikke vært for Knut så hadde vel kanskje denne radioen fått en uviss skjebne. Så derfor: STOR takk til Knut Baardsen!

I følge artikkelen i HH så ble EB Rex Aristona 42A sammen med to andre modeller (56A og 67A) lansert av EB i 1936. Alle 3 modellene ble produsert på bestilling fra EB.
Radioen er produsert for eksport av N.S.F. (Nederlandsche Seintoestellen Fabriek) i Hilversum Nederland.
Dette baserer jeg ut i fra front-utseendet på kasse og rørbestykning. I følge detaljert skjema fra «Radiotechniek en Restauratie» så er den opprinnelige betegnelsen av radioen NSF H 42A-20. Dette skjemaet er helt i overenskomst med gjeldende EB Rex Aristona 42A.
Chassiset er helt klart Philips, men med en NSF-designet kasse.
Philips kjøpte opp N.S.F. på 20-tallet og de første Philips (type 2501 og 2502) ble produsert hos N.S.F. i 1927. I tillegg fortsatte fabrikken med sine egne N.S.F.-radioer, men da med Philips chassis. Herunder inkluderes vel vår 42A også vil jeg tro. Produksjonsårene var 1936 og 1937.

Men så har det seg slik at også samme radio gikk i parallell produksjon i Leuven i Belgia i samme tidsrom, men da under betegnelsen Aristona H 42A!
Derimot hadde denne en rørbestykning i E-serien (EK2-EF5-EB4-EL3-EZ3).
Lik kasse, men med svartlakkerte messingdetaljer som i form er lik den produsert i Nederland.

Elektronikken.
Fikk god hjelp av medlem 248 Stein-Olav Lund som er ekspert på rørbasert gammelt radioutstyr generelt.
Chassis ble nøye renset av meg på forhånd. Det er mye triveligere å arbeide med når det er rengjort.
Foruten ordinær rensing/smøring av potmetre, rørsokler og vendere, så ble det gjort andre reparasjoner også, som skiftning av både elektrolytt- og papirkondensatorer.

Radioen fungerer nå særdeles godt. Spesielt veldig bra på KB. Bruker den med ekstern lydkilde tilkoblet og den leverer overaskende god lyd med dybde.

Kasse.
Det ble jo en del arbeide med innvendig og utvendig rensing/flikking og liming samt oljing og polering. Det ble forholdsvis bra. (Se for- og baksiden av bladet)

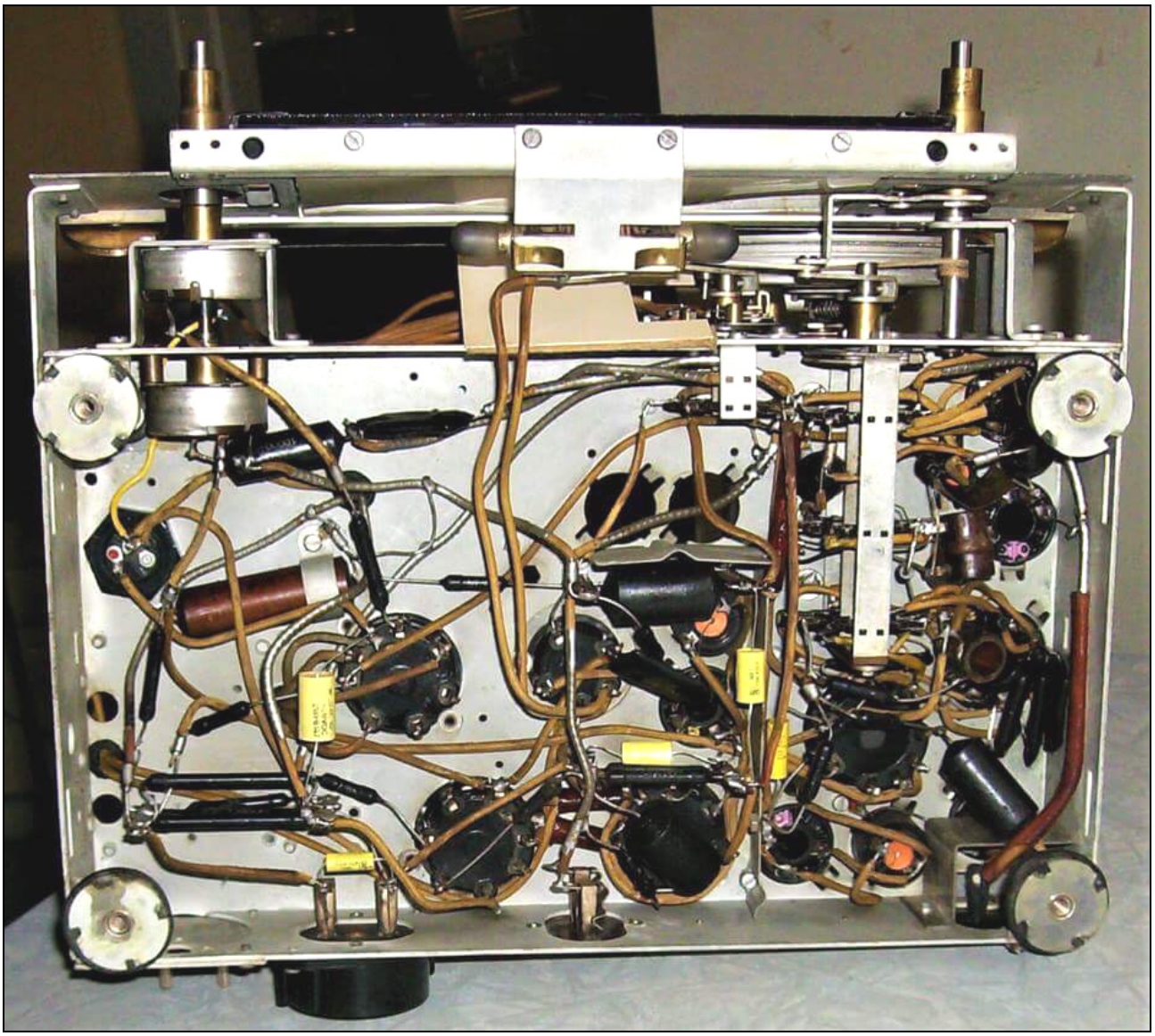

Undersiden av chassis etter restaurering og utskifting av div. kondensatorer.

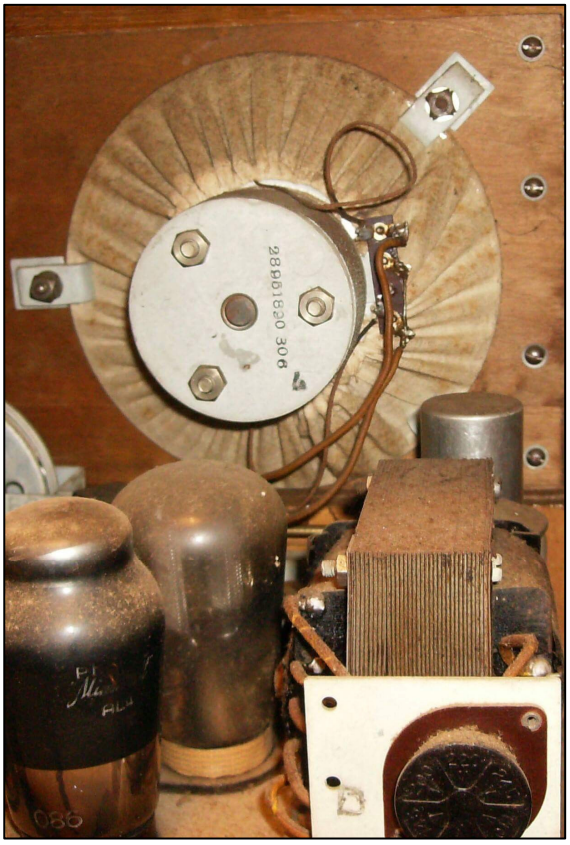

Kasse og høyttaler slik de var fra bruktbutikken.

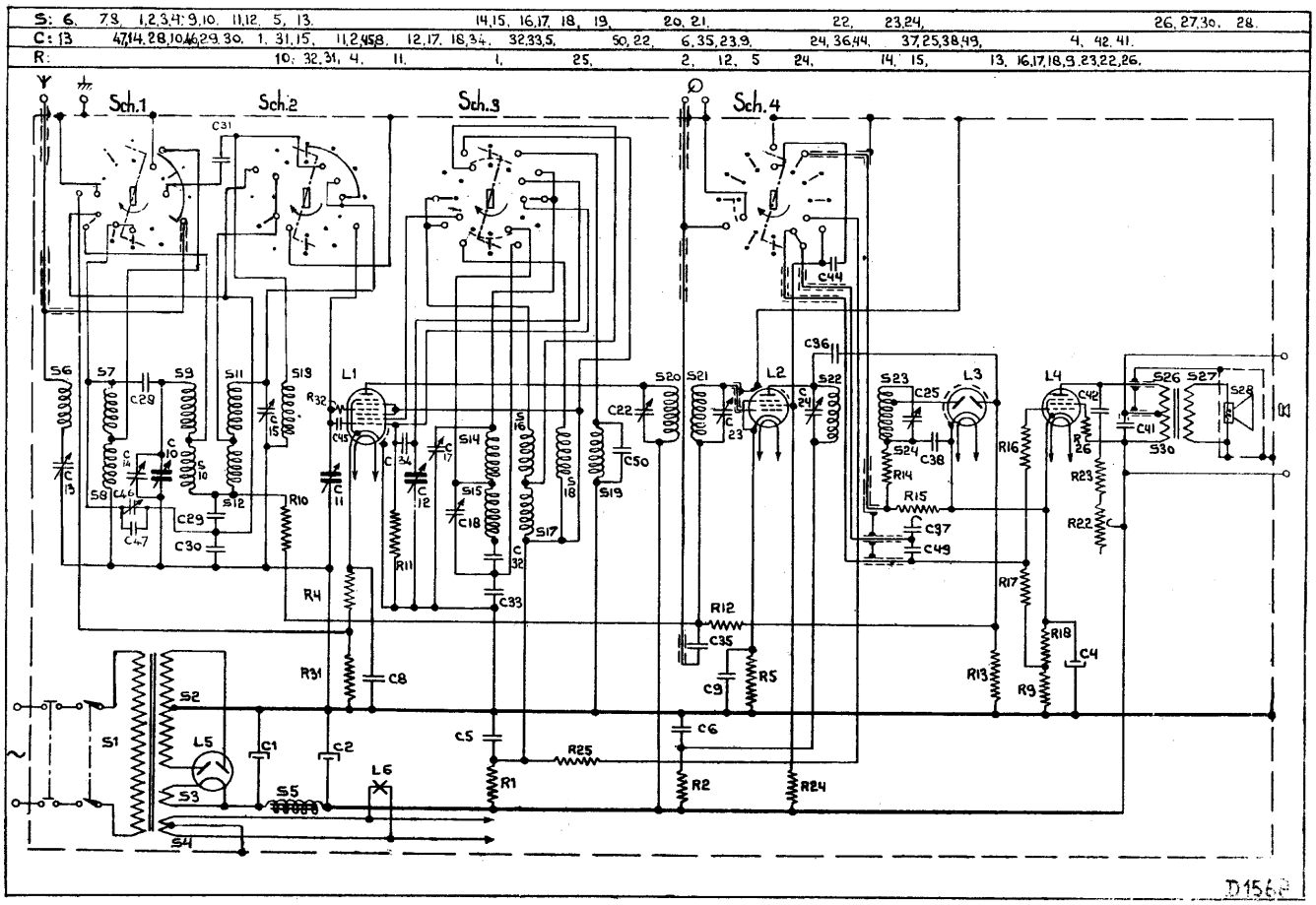

Skjema over Rex Aristona 42A

HONNINGFELLEN

Artikkel ved Fredrik Dybdal (dybdal@live.no)

Dette er min Revox 710B Mk. II, en av de aller beste kasettspillerne som ble produsert, muligens slått på målstreken av noen nyere Revoxmodeller og et par ditto Nakamichi' er samt Tandbergs TCD 910. Men som vi vet trenger all elektronikk vedlikehold, også denne tikilosmaskinen fra 1983.

Firmaet Studer Sweden, som denne artikkelen skal handle om, ble etablert i 1978 for å serve produktene fra sveitsiske Studer- Revox. Etter relativt kort tid ble firmaet godkjent av selveste Dr. Willi Studer som autorisert verksted og forhandler for fabrikken. I dag har firmaet over 40 års erfaring, og er den ledende eksperten på Studer- Revox i Europa. Foruten å utføre service og reparasjoner selger de også deler. Med over 6000 originaldeler i hyllene kan de også ta seg av tidlige modeller fra produsenten. Ja, det finnes så mye deler at de er i stand til å bygge opp eksemplarer av de populære modellene A77 og B77 ved hjelp av bare nye deler!

Firmaets svært omfattende nettside (studerswedwen.se) inneholder veldig mye interessant som kan få folk med bare moderat interesse for båndopptakere til å sikle. Ved hjelp av knivskarpe bilder og videosnutter får vi se hvordan klassikere som Studer B67 og Revox A77 restaureres helt fra et nakent aluminiumschassis til komplett nyoverhalte spillere, som så

Dette er logoen til Europas ledende Revox- spesialist, Studer Sweden

innjusteres med avansert og kostbart elektronisk utstyr utviklet av produsenten selv. Verkstedet har god kapasitet, og det er normalt kort leveringstid på reparasjoner. For populære modeller har man fått

Bytte av lydhoder på Revox B77 (bilde fra nettsiden til Studer Sweden)

Vi ser her en klassisk A810 studiomaskin fra Studer. Denne finnes på lager, og koster SEK. 81.690,- (foto fra nettsiden)

fremstilt spesielle transportkartonger som kan kjøpes for en billig penge, slik at man er beskyttet mot skader når man sender sin maskin til reparasjon.

Det finnes også mye annet interessant på hjemmesiden, men det vil føre for langt å komme inn på det her.

Men all informasjon på firmaets hjemmeside har én ting til felles: alt er bare oppspinn. Blank løgn. Firmaet Studer Sweden har aldri eksistert. Foretaket mangler både adresse, organisasjonsnummer og navngitte ansatte. «Firmaets» telefonnummer tilhører en uregistrert mobiltelefon med kontantkort. De flotte bildene på nettsiden er stjålet fra andre på nettet, selv om mange av dem er merket med «copyright Studer Sweden».

Alt dette er selvsagt ille nok i seg selv, men for meg var det verste (som leseren sikkert allerede har gjettet) at jeg har gått på limpinnen. Men la oss spole litt tilbake (!) og ta det hele fra begynnelsen.

Svindler eller forvirret drømmer?

Det begynte med at spilleren plutselig begynte å gå ujevnt, og det var også tydelige «drop outs». Da jeg studerte båndet nærmere så jeg at det hadde «skrukket seg». Her var det åpenbart noe galt med

HONNINGFELLER

Dette uttrykket stammer egentlig fra internasjonal etterretning, der det har vært en ganske vanlig fremgangsmåte for å få tilgang til gradert informasjon.

Teknikken går i korthet ut på at man benytter en vakker kvinnelig agent som ved å skru sjarmen på maks innynder seg hos offeret for få lokket vedkommende til å gi fra seg hemmeligstemplet informasjon. Dette er jo også noe vi kjenner fra de klassiske James Bond- filmene, selv om det meste av realismen her er ofret til fordel for høy underholdningsverdi. Det er vel lite sannsynlig at virkelighetens agenter har bikini som arbeidsantrekk…

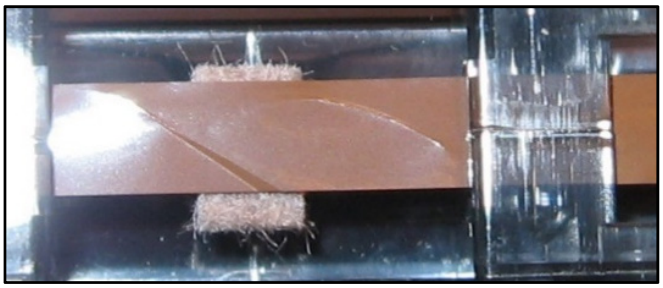

Her ser vi hvordan kassettbåndet har «skrukket seg»

fremdriften av båndet. Jeg lette derfor på nettet for å finne noen som kunne påta seg å fikse problemet.

I Norge fant jeg ingen, men i Sverige dukket firmaet Studer Sweden opp, som ifølge dem selv var verdensledende (intet mindre!) på Studer- Revox. Jeg sendte i vei en epost, og i svaret lurte de på hva som var problemet, i det ikke alle deler var å få til denne modellen lenger. Jeg fikk så beskjed om å betale et depositum på 5000 kroner der jeg ville få tilbake et eventuelt overskytende beløp. Jeg reagerte ikke spesielt på dette, for det fremgikk av nettsiden deres at dette kun gjaldt kunder utenfor EU- området. Jeg overførte beløpet via Paypal, og fikk raskt en tilbakemelding med adressen

jeg skulle sende spilleren til. Mottaker var ikke Studer Sweden, men en privatperson som skulle være deres kontaktperson. Jeg syntes jo dette virket litt besynderlig, men pengene var jo alt betalt og mottakelsen bekreftet, dessuten garanterer PayPal for beløpet ved nettsvindel. Jeg gjorde derfor som jeg ble bedt om, og sendte min Revox av gårde.

Men etter en dag eller to merket jeg en gnagende skepsis, og søkte på nettet om opplysninger om Studer Sweden. Det var ikke stort å lese før jeg kom over et diskusjonsforum som het Flashback. Her fremgår det at firmaet anses som useriøst i og med at det ikke finnes adresse eller organisasjonsnummer for foretaket. Ganske raskt dukker det opp en «fornøyd kunde» som roser firmaet opp i skyene, men dette er et kjent knep som umiddelbart blir gjennomskuet, og vedkommende blir utestengt fra diskusjonsforumet. Den videre diskusjon går mest på hva som kreves fra myndighetenes side for å drive virksomhet i Sverige.

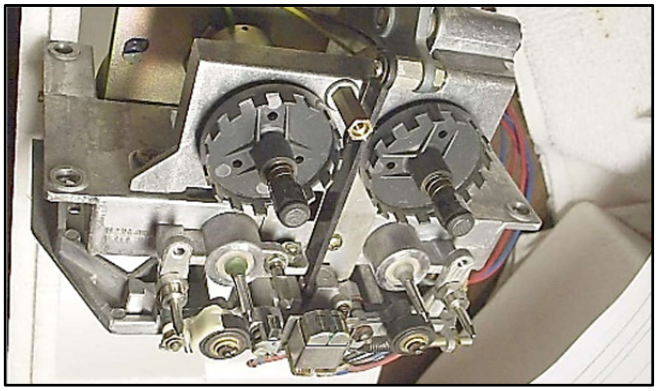

Vi ser her drivverket med i alt fire motorer, to for båndtransporten og to capstanmotorer. Men det gjelder at de to sistnevnte «masjerer i takt», ellers blir det bare ball!

Jeg sitter nå igjen med en ubehagelig følelse av at jeg har sett min kassettspiller for siste gang. Men det er noe som skurrer, noe vesentlig som mangler i innleggene på «Flashback». Hvor er de rasende innleggene fra folk som har blitt svindlet, og dessuten er innleggene fra 2014. Hvordan har svindelen kunnet pågå i fire år uten at den har blitt stanset? Og ikke minst, - hva er det egentlig svindelen går ut på? Man blir neppe rik av å tilegne seg folks defekte båndopptakere, dessuten koster det å drifte en nettside, som dessuten stadig blir oppdatert, noe som selvsagt også krever en god del innsats. Kan det dreie seg om en kompetent, men forvirret person som vil «leke Gud» og fremstå som verdens fremste ekspert på gamle spolebåndopptakere og kassettspillere?

Vel, uansett er det ikke stort annet å gjøre enn å avvente begivenhetenes gang. Etter snaue to uker får jeg en epost fra Studer Sweden der de bekrefter å ha mottatt maskinen, og at de så snart som mulig vil undersøke den slik at de kan gi et prisoverslag på reparasjonen som avtalt. Dette virker jo tilforlatelig, kanskje dette vil ende bra likevel?

Svindelopplegget

Igjen går det et par uker, men så kommer det en ny epost. Da jeg leser denne står det med ett tindrende klart for meg hvordan svindelen blir gjennomført. I følge pro forma- fakturaen skal reparasjonen koste 18 000, - (atten tusen) kroner. Til sammenligning kan man kjøpe en slik spiller satt i topp stand av fagfolk (som har både adresse og organisasjonsnummer) via eBay i Tyskland for halvparten av denne prisen, da med ett års garanti, mens «verdensmesteren» Studer Sweden opererer med tre måneder…

Det mystiske her er at noen går på dette, men det er det jo tydeligvis noen som gjør, ellers hadde jo ikke fyren holdt det gående år etter år. Antakelig må det være slik at han ved hjelp av sin nettside klarer å innbille folk at dette er «rocket science» som bare en håndfull personer på verdensbasis har utstyr og kompetanse til å gjennomføre.

Jeg øyner nå en sjanse til å få spilleren tilbake, og svarer derfor at jeg dessverre ikke har mulighet til å bruke så mye penger på en slik reparasjon, og ber derfor om å få tilsendt en faktura til dekning av returfrakten.

Etter dette hører jeg ikke noe fra «firmaet». Jeg har i mellomtiden sjekket hvor det ble av pengene jeg overførte via PayPal. De har ikke gått til Studer Sweden, men derimot til «kontaktpersonen» som jeg sendte spilleren til. Jeg har altså både navn og adresse til svindleren, vi kan jo kalle ham «Revox- Sven» siden han faktisk heter Sven. Når en måned har gått uten at jeg har hørt noe bestemmer jeg meg for å skifte taktikk. Det nytter tydeligvis ikke med silkehansker overfor kriminelle, nå er det tid for å finne frem boksehanskene! Jeg sender ham nå en epost med følgende beskjed: «Dersom du vil unngå å bli anmeldt til politi, skattemyndigheter og PayPal må du gjøre følgende senest innen fem dager:
1: Jeg må få kopi av fraktbrev som viser at spilleren er sendt i retur.
2: Du må tilbakeføre de 5000 som jeg har innbetalt på din private bankkonto».

Jeg får ikke svar fra Revox- Sven, men fra Studer Swedens serviceansvarlige, Peter (de ansatte i dette foretaket har kun fornavn), som kan fortelle at det slett ikke vil bli betalt tilbake noe. Tvert imot, de har hatt så mye arbeid med maskinen at de legger ved en ekstra faktura pålydende SEK 3280,- som må betales før maskinen blir sendt tilbake. Jeg må altså ut med over 8000 kroner for å få tilbake spilleren i samme stand som før jeg sendte den til reparasjon. Nå følger flere eposter i rask rekkefølge som det blir for omfattende å komme inn på her, men det kan jo nevnes at i en av dem står det at man i et møte har besluttet å anmelde meg til politiet for trusler og utpressingsforsøk! Nå er det altså jeg som er skurken… Disse meldingene er så fulle av selvmotsigelser og logiske brister at det er fristende å kommentere dem, men jeg velger å ikke svare

Dette bildet, som er tatt i en småby i Sverige, viser huset til Revox- Sven. Ikke overraskende er dette det eneste huset i denne gaten som er sladdet på Google Earth

på noen av dem. Dagen før min frist går ut sender jeg følgende «purring»: «Tic- toc, tic- toc.. Jaja, Sven, tiden går. 5000 på min konto innen mandag. Ha en trevlig weekend!»

Advokaten

Svaret på min purring lot ikke vente på seg, det kom i løpet av få minutter. Meldingen var kortfattet, men innholdet desto mer overraskende. Slik lød den:

«**SÖK** Hjälp för dina psykproblem!»

Jaja, så var jeg altså utpekt både som kriminell og sinnslidende. Ikke dårlig…

På dette tidspunkt finner Revox- Sven tiden moden for å spille ut sitt trumfkort: «Advokaten»! Mange blir stive av skrekk bare de hører ordet «advokat». Riktignok er det ikke advokaten som sådan de frykter, men salæret. Og dette vet selvsagt kjeltringen Revox- Sven å utnytte. «Advokaten» er for øvrig den eneste person i denne tristessen som er utstyrt med etternavn, men heller ikke han har adresse eller telefonnummer. Han introduserer seg selv

som Björn Wallander (broren til Kurt Wallander?). Det var tydelig at «advokaten» er en mye benyttet figur figur hos

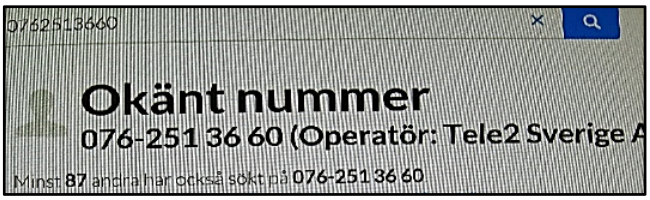

Dersom man søker på telefonnummeret til Studer Sweden på Hitta. se kommer nummeret opp som ukjent

Studer Sweden. Det skal sies at Revox-Sven er ganske god i denne rollen, og det er forståelig at de som ikke er 100 % sikre på at dette er bløff kan bli usikre etter å ha blitt utsatt for «advokaten». Men selv om formen kan virke realistisk er jo innholdet fullstendig håpløst. Blant annet presterer han å hevde at det er straffbart å ville anmelde noen til politiet! Han avslutter svadaen med å si at all kontakt nå skal gå via hans nettadresse, noe jeg ignorerer. Jeg vet jo at «advokaten» bare er Revox- Sven med en annen hatt!

Den påfølgende uke blir jeg bombardert med e- poster fra «advokaten», det meste dreier seg om hvor straffbart det er å forfølge saken videre. Men så virker det som svindleren er i ferd med å få kalde føtter. I en epost hevder han at spilleren er på vei tilbake, men at alle økonomiske krav står ved lag, og han kan dessuten informere om at saken nå er anmeldt til politiet i Stokke. Dette finner jeg svært usannsynlig, for da Stokke og Sandefjord kommuner ble slått sammen ved årsskiftet ble Stokke lensmannskontor nedlagt!

I den neste e-posten ser han ut til å være på vikende front også med hensyn til det økonomiske. Der skriver «advokaten» at de har bestemt seg for å avstå fra kravet som «goodwill» for at de hadde vært så sene med å returnere spilleren, og at de nå venter på å få godkjent dette av hovedkontoret i England (!). Neste dag får jeg så beskjed om at pengene skal tilbakebetales, men at jeg må oppgi kontonummer og personnummer «for at de skal være sikre på at de har med rett person å gjøre». Ja, særlig, in your dreams! Dette utspillet er så tåpelig at jeg ikke engang gidder svare.

Nå går det noen dager uten nye fremstøt, men så får jeg beskjed fra «advokaten» om at min Revox er ankommet på Posten i Stokke. Det er også oppgitt et sendingsnummer, og da jeg sjekker dette på nettet viser det seg faktisk å være tilfelle.

Kasettspilleren er like hel, men det er vanskelig å finne spor etter de 8000 kroner som skal være kostet på den.

Den siste e-posten fra «advokaten» inneholder en kreditfaktura. Nå står det faktisk en adresse på fakturaen, ikke i Malmø, der verkstedet skulle være, men i Stockholm. Men en rask sjekk på nettet viste at adressen er falsk og telefonnummeret ukjent. Alt som før altså, bløff opp og bløff i mente.

Noen dager senere fikk jeg, utrolig nok, pengene mine via PayPal, det hadde jeg nesten ikke tort håpe på.

Oppsummering

Ved å «stå på krava» hadde jeg sluppet unna den svært ubehaglige opplevelsen med skrekken. Revox- Sven ville tydeligvis unngå at foretaket ble gått nærmere etter i sømmene, det ville neppe ha tålt dagens lys.

Selv har jeg fått meg en lærepenge, jeg har tydeligvis vært for naiv her. Ville du latt deg lure? Gå inn på studersweden.se og døm selv!

PS: Nå er jeg altså tilbake til utgangspunktet, og sitter fortsatt her med min defekte Revox 710 B MK II. Jeg er takknemlig for tips om hvor jeg kan få den fikset, min e-post- adresse finner du i tilknytning til artikkelens overskrift.

NB-1, en innvasjonskringkaster fra 2.VK

Tekst og foto av Tore M. Namsos

Skiltet til NB-1's utgangsforsterker

I forrige nummer av bladet skrev jeg om *Eckco, Modell 231, en innvasjonsmottaker fra 2. verdenskrig.* Og i nummeret før det, i HH141, ble mottakeren *Andrea 6-1* nevnt. Disse to mottakerne kom i stand etter at den norske regjering i London var med i det de trodde skulle bli en alliert invasjon av Norge på slutten av krigen. Hjemmefronten, ved Milorg, skulle bistå med hjelp til de allierte styrker, og man mente en slik aksjon ville kreve at det eksisterte en ikke-tysk kringkasting som dekket begivenhetene. Mottakerne 231 og 6-1 skulle benyttes, og ikke minst, dette ville også kreve at man hadde senderstasjoner.
Derfor bestilte London-regjeringen i 1942/43 12 stk mobile kringkastingsstasjoner hos det amerikanske firmaet *Technical Laboratories, Jersey City N.J.* Dette firmaet var eid av nordmannen Magnus Bjørndal.
Senderne var spesialkonstruert for å dekke mellom- og kortbølge og kunne levere 300W AM og 500W CW.
Som alle sikkert har gjettet står NB-1 for Norwegian Broadcasting – 1.

Imidlertid ble det ikke noe av noen alliert invasjon i Norge, men de 12 senderne ble allikevel fraktet hit til landet etter frigjøringen. Seks av dem ble overtatt av Hæren og de resterende gikk til Telegrafverket. Hos Telegrafverket jobbet vårt medlem Alf Bjerk Danielsen som historisk konsulent på pensjonistvilkår, og etter hans død gikk en slik sender til NRHF. Vi betrakter denne senderen som en svært viktig del av vår museums-samling. Om noen av de andre 11 senderne fortsatt eksisterer kjenner vi ikke til.

Denne stabelen av enheter utgjør en komplett NB-1

Utgangstrinnet

Styresenderen

Modulator

Power supply

Bilder fra auksjonen på Kjenn skole 26.05.2018

Oversikt over auksjonslokalet

En flott gjeng frivillige bærere. Uten disse hadde det ikke vært mulig å gjennomføre auksjonen.

AERIAL ATTEN.
RANGE
MAIN TUNE
INCREMENTAL
EDDYSTONE
MODE
SUPPLY
L.S.
A.G.C.
U.S.B.
16.

Technics
74
OK

TELEFUNKEN 40W(~)
Spannungs-Umschaltung

ECKCO
MODEL 231
220 VOLTS A. C.
VOLUME
PHONES
26.
30.

Nye knapper til Huldra 4, kr. 200.
Radio følger med.
Uten radio, nesten det samme.

En sjelden og ukjent «EB-radio»

Av Tore Moe Namsos

I perioden 1985-86 laget jeg en serie i medlemsbladet om Elektrisk Bureau's radioproduksjon. Litt av grunnen til det var at jeg på 1970-tallet hadde jobbet på EB og hadde en viss forkjærlighet for produkter derfra. Jeg ble godt kjent med den da pensjonerte direktøren, Eilif Bjørnstad. Han hadde fortsatt eget kontor i bygget på Billingstad, selv om han var pensjonist. Slikt er vel en av fordelene en direktør har. Bjørnstad var i full gang med å skrive jubileumsboka for EB, som skulle komme ut i 1982. Han hadde hørt om mine planer om å starte en Norsk Radiohistorisk Forening, og var velvilligheten selv til å finne fram historisk stoff fra arkivet. I den gamle firmaavisen «Elektroposten» var det mye radiohistorisk stoff å finne.
Imidlertid døde Bjørnstad i 1980, så andre måtte overta bokprosjektet, og Bjørnstads navn ble dessverre ikke nevnt i jubileumsboka. (Peder Skogås: Over alle grenser, AS ELEKTRISK BUREAU 1882-1982)

Så å si alle kringkastingsradioer EB hadde produsert ble presentert i firmaavisen etter hvert som de kom på markedet. Men som regel var det bare en kort notis og et bilde.

En av radioene var en 6-rørs batterimottaker som het Rex Polar 99B og som kom ut i 1939.

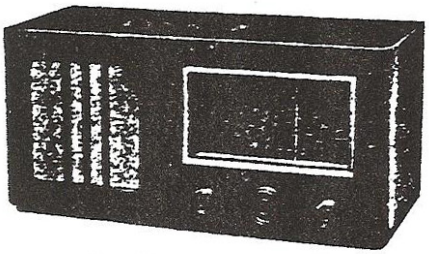

Rex Polar type 99 B

Norsk Batterimottager.

Rex Polar type 99 B

Til kompletering av vårt apparatprogram for sesongen har vi også iår latt fremstille en norsk batterisuper. Mottageren er en 6 rørs super med stor følsomhet og utmerket gjengivelse. Apparatkassen er bygget av *høiglans poler bjerk.*

Notisen fra Elektroposten nr.3, 1939.

Som man ser er billedkvaliteten ganske dårlig på grunn av 70-tallets kopimaskiner. Men det gir en pekepinn om hvordan Rex Polar 99B så ut.
Knut Arvid Dalsaunet i vår forening la merke til at denne radioen var mistenkelig lik flere av Høvding's radioer fra den tiden. Det var H13, H14 Populær, H18, Høvding Galla og Høvding de Luxe. Alle disse hadde samme utvendige design og de samme knappene som Rex Polar 99B. Tilfeldig? Neppe. Men det var bare H14 Populær som også var en 6-rørs batterimottaker. Og som kom på markedet samme år som Rex'en.

De andre var lysnettradioer med trolløye.

En kan legge merke til hvordan notisen i Elektroposten er formulert: *Til kompletering av vårt apparatprogram for sesongen har vi også i år latt fremstille en norsk batterisuper.*
«Latt fremstille», smak litt på den.
Sannheten var at det var Høvding v/Salve Staubo, som var produsenten.

Hvordan dette hadde foregått er ukjent, men EB må ha kjøpt opp et antall Høvding modell 14 Populær, skiftet navneskiltet og firmalogoen, og presenterte den som årets nye batteriradio fra EB, Rex Polar type 99B.
Fra Salve Staubo var prisen på H14 Populær kr. 210,-, og fra EB kr. 443,50. Kanskje ingen, eller nesten ingen av Høvding14-ene ble solgt til publikum?

Rørbestykningen av H14 Populær var: 1D5, 1H4, 1D5, 1H6, 1H4 og 1E7.

Hvis noen er så heldige å ha en Rex Polar modell 99B (med navneskilt) i sin besittelse, kan dere se etter om det også er disse rørene som sitter der?

Vi hører også gjerne fra de som har H14 Populær.

Byggeår	1939
Rørbestykning	1D5, 1H4, 1D5, 1H6, 1H4, 1E7
Bølgelengder	L(800-2000m), M(200-600m), F(60-200m) K(18-50m)
Høyttaler	permanentdynamisk 20 cm (8")
Kabinett/treverk	Lakkert og polert mahogni, svarte lister i front, svarte knapper
Spenninger	Batteri: 120/ 72/ 9/ 2 Volt
Fysiske mål	(B) 55.5, (H) 28, (D), 23 cm.
Pris	ca kr 210.-
Merknad:	Dette er batteriutgaven av H13 Populær

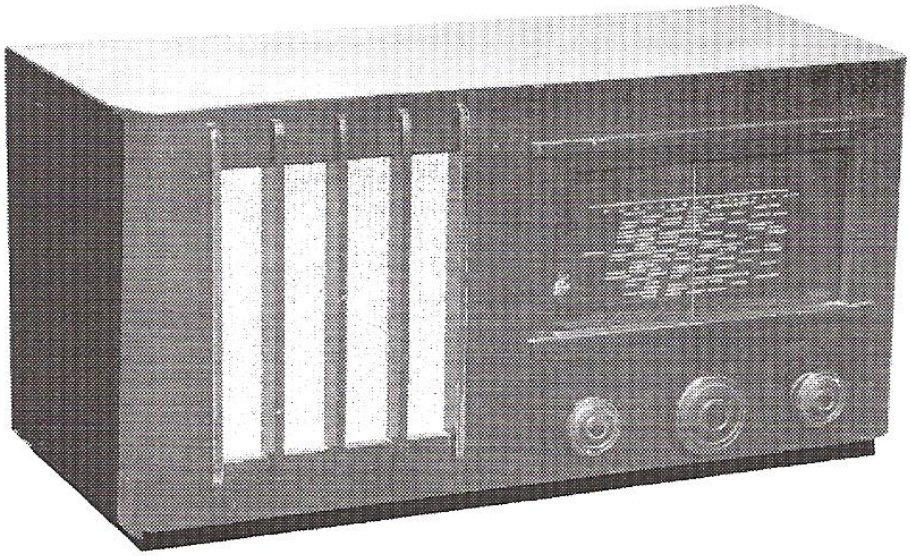

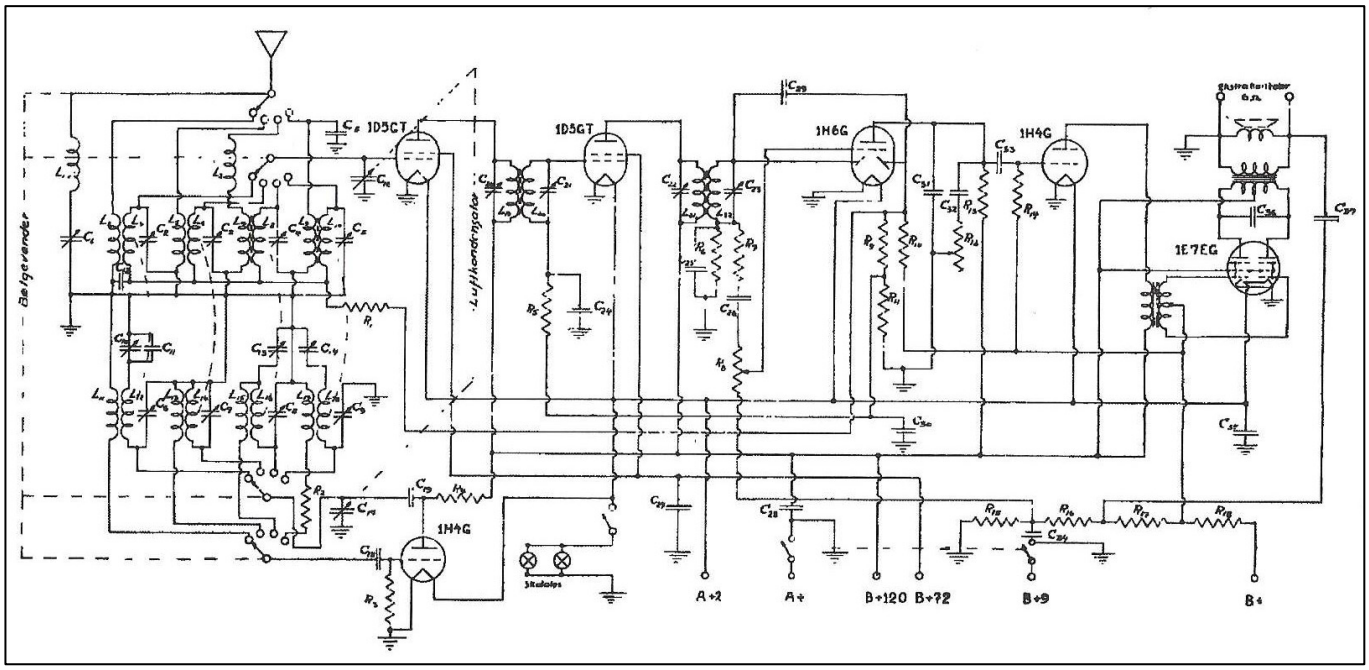

PUBLIKUMSSCHLAGER AV RANG!

Det er ikke bare den usedvanlig rene og klare gjengivelse som er skyld i apparatets enestående popularitet.

Høvding Galla er også en særdeles kraftig mottager med et elegant og moderne utseende.

Kassen er av høiglans polert flammebjerk i mørkebrun nydelig patinert utførelse, med nikkellister i høittaler og skalaåpning.

PRISEN ER

KR. 235.—

+ STPL. KR. 22.50

HØVDING

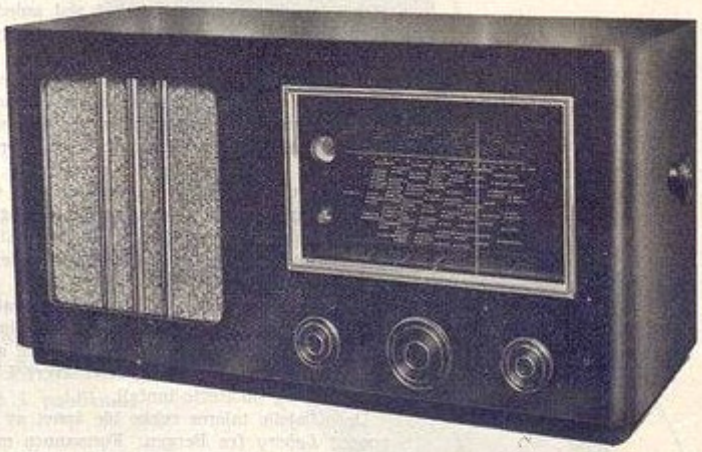

HØVDING GALLA

SALVE STAUBO A-S • RADIOFABRIKK • OSLO

HØVDING-NYHET

som vil interessere.....

"Populæren" sender vi i disse dager ut i festskrud — og kaller den Høvding de Luxe. Den har høiglans polert flammebjerks kabinett i mørkebrun nydelig patinert utførelse med nikkellister i høittaler og skalaåpning. En publikumsschlager "i kjole og hvilt" er Høvding de Luxe — og med "Populærens" høi-effektive gjengivelse og konstruksjon er De på forhånd sikret et utmerket salg.

PRISEN ER
KR. 235.—
+ STPL. KR. 22.50

HØVDING

Forlang proveapparat tilsendt.

HØVDING DE LUXE

SALVE STAUBO A-S • RADIOFABRIKK • OSLO

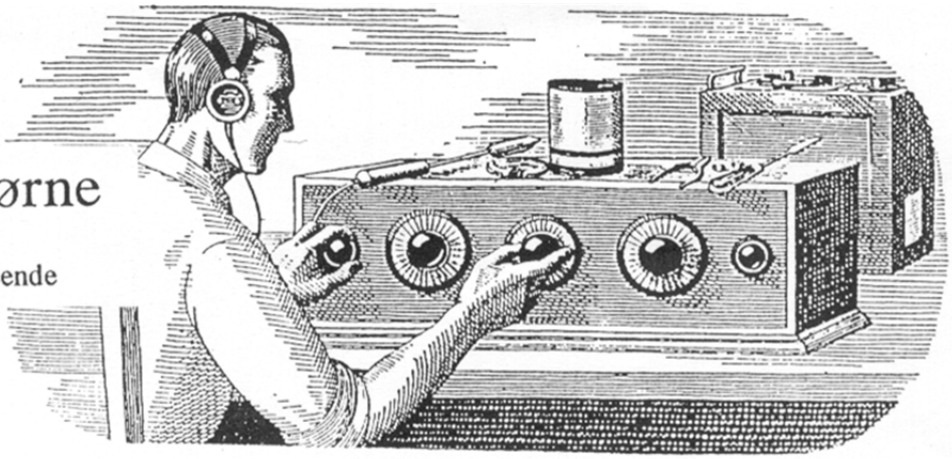

Tor's Hjørne

Av Tor van der Lende

Velkommen hjem etter ferien. Håper dere alle har hatt en fin sommer, vi her i sør har i hvert fall hatt noen fine måneder. Litt verre har det vært i de nordlige deler av landet vårt. Ferieopplevelser-museer-spennende ting som har dukket opp? Skriv til oss og fortell.

Selv har jeg vært og besøkt Ernst Rykkje og hans grammofon-museum i Øystese, og dette var en stor opplevelse. Jeg får dessverre ikke plass til en reportasje derfra i dette nummer, men satser stort på julenummeret.

Ellers fikk vi den triste nyheten før ferien at Magne Lein var gått bort. Vi har blitt kontaktet av familien og hentet det som var igjen etter ham, og her var det en del interessante gjenstander som kommer på høstauksjonen. Samt masse rør som sikkert etter hvert blir katalogisert og lagt inn på listene våre.

Jeg har også vært en tur i Trysil etter en melding fra vårt medlem Janne N. Skogtvedt, at det var en del radiosaker etter hennes far, som gikk bort for et par år siden. Vi har tidligere fått et lass fra henne som han hadde der han bodde på Furuset, men han hadde også et hus i Trysil som også hadde en del saker, og dette skulle foreningen få. Så det ble et fullt billass derfra også, og her var det mest instrumenter av nyere slag, og dette kommer også på høstauksjonen, så vi kommer til å få mye flott utstyr for salg.

Vi har dessverre ikke kommet noe lenger i søken etter nye lokaler, så der står vi på stedet hvil. Vi har sett flere fine lokaler, men ett var i 4. etasje uten heis, og ett annet hadde heller ikke heis, noe vi er avhengige av under en flytteprosess.

Et bilde av instrumentene fra Trysil.

Vakre mikrofoner

Av Tor van der Lende (95)

Denne gang kom jeg litt i beit for tekniske data og andre opplysninger for dagens mikrofonvalg. Det falt nemlig på en Norsk Tandberg mikrofon, TM 5. Google hadde ingen ting å vise til angående denne mikrofonen annet enn et bilde. Hvem som har produsert denne sies det heller ikke noe om, så hvis noen av dere vet mer om denne, hadde det vært fint å få vite.

Dette er faktisk alt som står på mikrofonen, og som dere ser er det XLR kontakter i begge ender av kabelen. Har noen mere info, så skrik ut.

Radioer jeg har møtt, og eid.

Av Tor van der Lende (95).

Denne gang skal vi holde oss i Norge. Nærmere bestemt i Oslo, og hos en radiofabrikk som het DAVID-ANDERSEN RADIO A/S.

De er vel best kjent for sine koffertreiseradioer som sikkert de fleste av dere har sett eller har en av i sine samlinger. Det kanskje ikke alle vet er at da produksjonen av disse koffertene var slutt, gikk fabrikken over til transistor radioer, og det vi vet er at det bare ble produsert en eneste modell som fikk navnet PETITA. Denne ble produsert i 1958, og antall produserte vites ikke, og hittil har jeg bare sett disse i 2 farger, blå som denne, og i foreningens samlinger har vi en grønn. Disse radioene er utstyrt med flere OC 45, OC 71 og 2 stk. OC 74 i utgangen.

Denne plakaten ble laget engang vi deltok på en Lyd og Bilde messe vi var på.

Frekvensområdene på denne er; Lang-Mellom og Fiskeribølgen. Merkelig nok ikke kortbølge, antagelig fordi Arthur David-Andersen var mer opptatt av fiskeriflåten. Fabrikken produserte også tidligere en peilemottager beregnet for fiskebåter, og denne var bygd på chassiset av en av koffertmodellene.

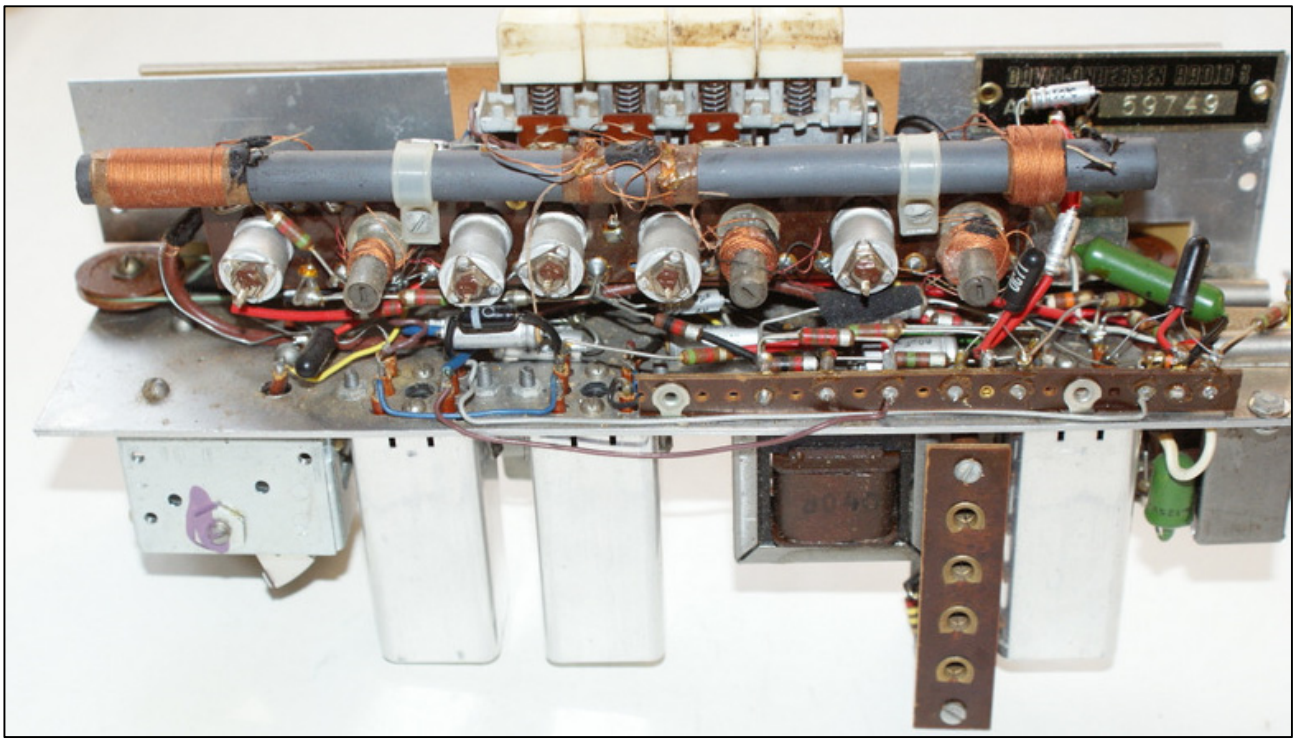

Her ser vi oppkoplingen av komponentene, «point to point» montasje. Ikke noe print-plater her nei.

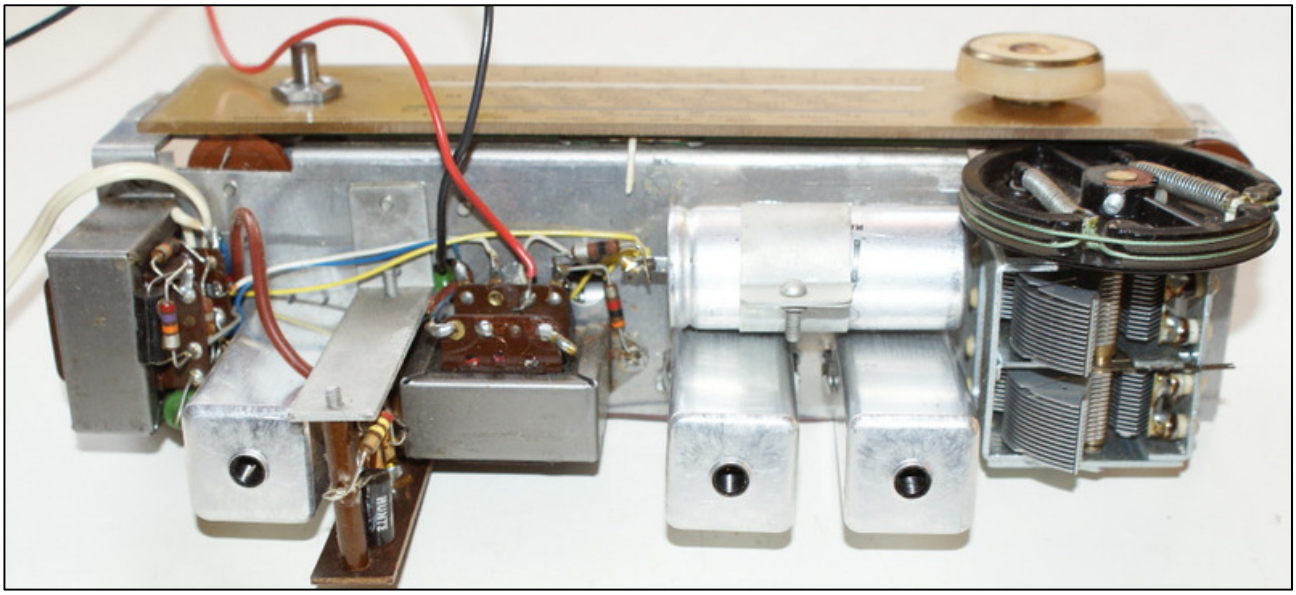

Som vi ser er det ikke brukt så mange miniatyrkomponenter her. Driver og utgang-strafoer ble viklet på fabrikken, likeledes MF trafoene.

Alt ble faktisk laget på fabrikken med unntak av kassa som kom fra en ukjent, for meg, kassesnekker. Trafoene ble vakum impregnert med voks i et vakum anlegg som faktisk var i bruk i den tiden jeg jobbet hos D-A Radio. (1967-78). Vi viklet stort sett alle trafoer selv på fabrikken. Da var radioproduksjonen slutt.

Legg merke til plasseringen av type og serienummer skiltet, se også knappe-satsen før rengjøring, AJAX vinduspuss gjør underverker.

Batterirøret er i papp, og påtrykket firmanavn.

Her ser vi kassa uten innmaten, og den var i en ganske trist forfatning etter over 20 år på loftet uten plast over seg. Jeg burde jo vite bedre etter så mange år i bransjen. AJAX er et veldig greit vaskemiddel som vi alltid kjøper en haug med flasker av når vi er på handletur til Sverige. Og så er de billige også. Veldig fint å bruke på plast-detaljer og knapper og trekk på både Kurerer og andre apparater.

Det skulle være moro å vite om det er mange av disse ute blant dere, og hvilke farger. **Men,** jeg slutter aldri å forundre meg over priser på auksjonene, denne hadde jeg påmeldt, og den gikk for bare 600.- Kr. Enda dette er en sjelden norskprodusert radio i lite antall, og vi har solgt koffertradioene for høyere priser, enda disse er laget i mange flere serier og store antall.

Høvding Flagg 2-H 34. Batteri radio. Salve Staubo.

Av Tor van der Lende (95).

Jeg fikk inn en Flagg 2 til reparasjon tidligere i år, og denne var helt stum. Etter diverse stetoskopiske undersøkelser fant jeg ut følgende; et rør hadde knekt gitterkappe på toppen, utgangstrafo hadde brudd i primærvikling, de andre rørene var dårlige etter måling og trengte å byttes, samt en del kondensatorer måtte også byttes. Han som eide radioen hadde tidligere fått kjøpt på Finn.no, en flott hjemmebygget strømforsyning som ga 1,5 / 2V og 90 V.

Dette var et veldig pent eksemplar som absolutt fortjente å komme til live igjen.

Han som eide denne radioen hadde vokst opp med denne på en øy nordpå, husker ikke nå hvilken og hvor, men dette var en strømløs øy, derfor en batteriradio, og han ville så gjerne få denne til å spille igjen. Radioen befant seg da nordpå, og han hadde sendt denne ned til sin sønn for en stund siden og som bodde i Nittedal. Strømforsyningen ble sendt senere, og alt ble levert hjem til meg på døra.

Her ser vi innmaten med nye rør og ny utgangstrafo under høyttaleren.

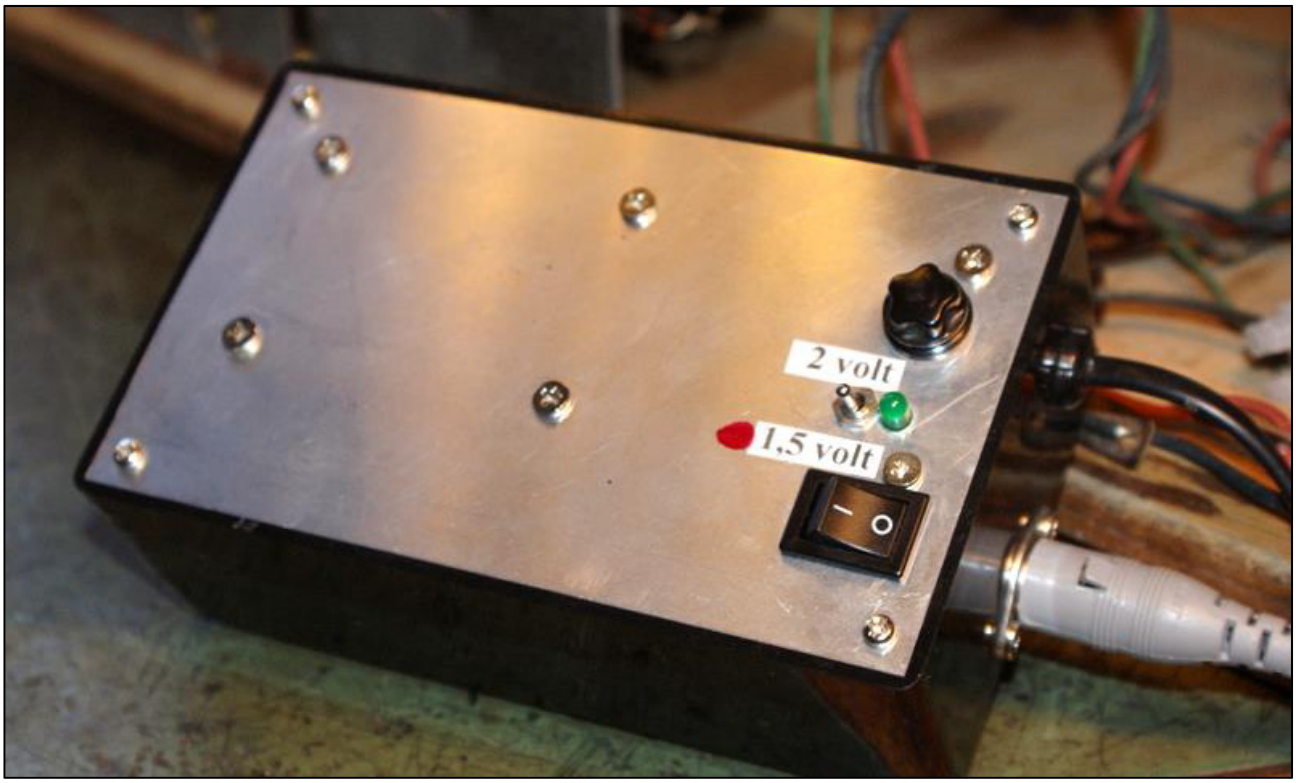

Strømforsyningen, og denne hadde en bryter for å velge om man skulle ha en glødespenning på 1.5 V eller 2V. En kompakt og flott sak. Koplingen til radioen gikk via en 5 pins DIN plugg.

Her ser vi undersiden med noen nye kondensatorer.

Denne radioen ble produsert i årene 1948-1950. Rørbestykning var DK32-DF33 DAC32 og DL35. Det var 4 bånd på radioen, L, M, F og K. Den kostet kr. 335.-

Foreningens «nye» gammelradio.

Av Tor van der Lende (95)

Vi var så heldige tidligere i sommer å få kjøpt noe gammelt «ræl», som vi bare måtte ha til våre samlinger. Dette var en gammel hjemmelaget radio, bestående av en tuner og selve radioen i to separate kasser. Tuneren besto av 2 store variable kondensatorer og 3 honeycomb spoler. Radiokassa hadde 3 stk. Philips D 2 rør, hvorav det ene viste seg å være reparert av Ragn. Hansen i Drammen.

Han reparerte rør hvor filamentet var brent av, og røret ble da oppvarmet med gass på begge sider av der hvor filamentet satt, og åpnet og det defekte filamentet ble plukket ut og et nytt satt inn og festet til tilkoplingsledningen, så ble røret sugd tom for luft og forseglet igjen. Vi har sett flere av disse reparerte D 2 rør tidligere.

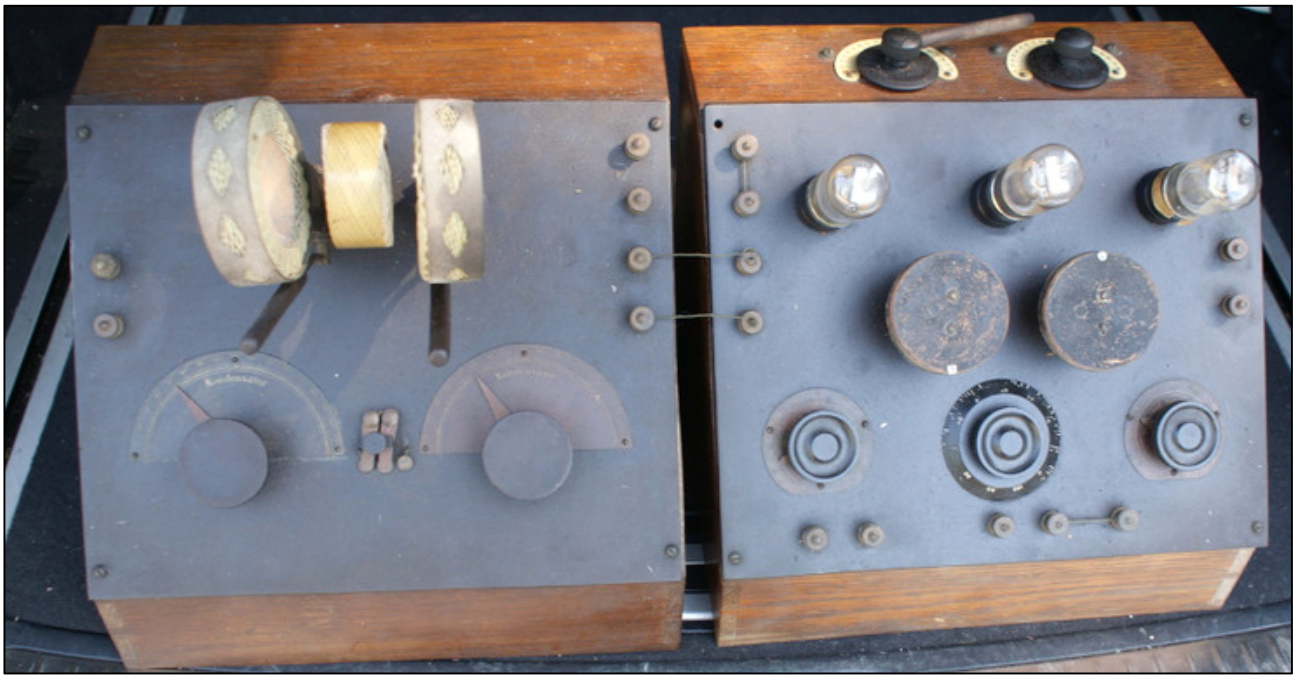

Tuner til venstre og radioen til høyre.

Dette var en ganske avansert radio til å være fra denne tiden, antagelig midt på 20-tallet, kanskje litt før. Som vi ser sitter det to runde spoler på fronten under rørene og en kondensator under disse, og på nederste rekke sitter det tre trådviklede, (reostater), for regulering av glødespenningen til hvert av rørene.

På toppen av kassa sitter det to små variable kondensatorer, antagelig til fininnstilling. Jeg har dessverre ikke fått tid til å trace skjema på denne, så det blir en del antagelser. Kassene er virkelig flott laget i eik, og sikkert laget av en snekker.

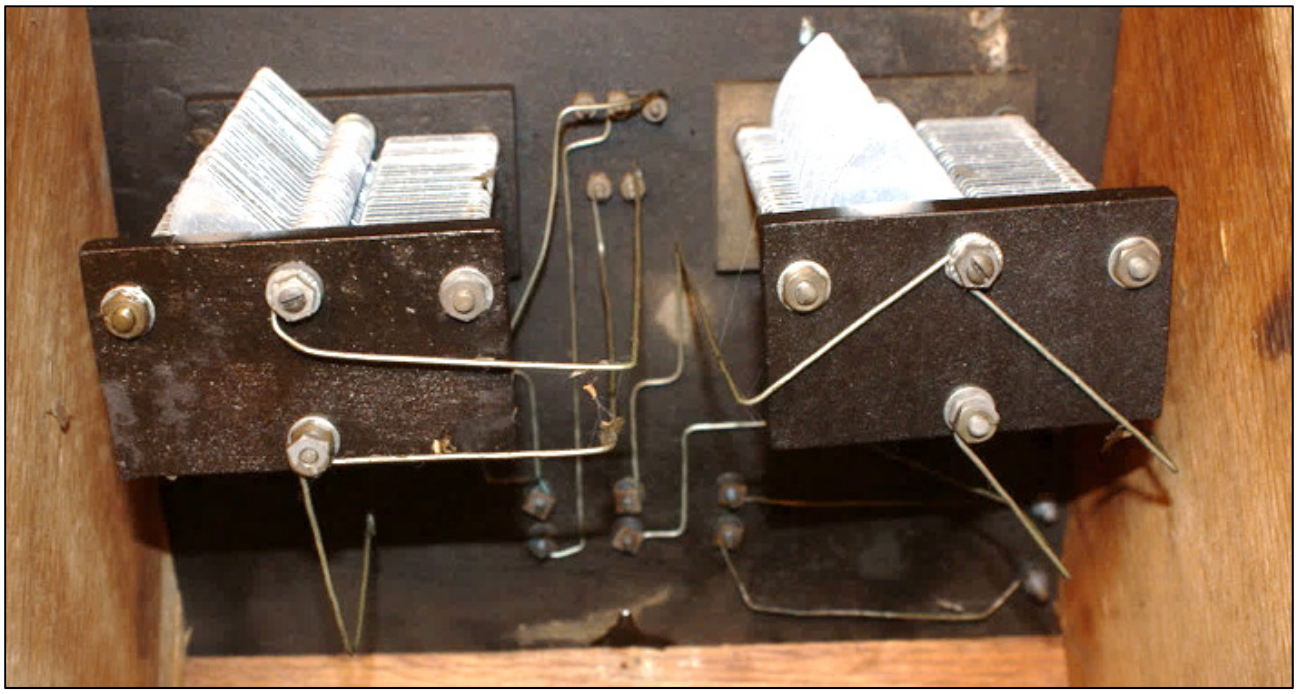

Her ser vi inn i tuneren med de to store variable kondensatorene.

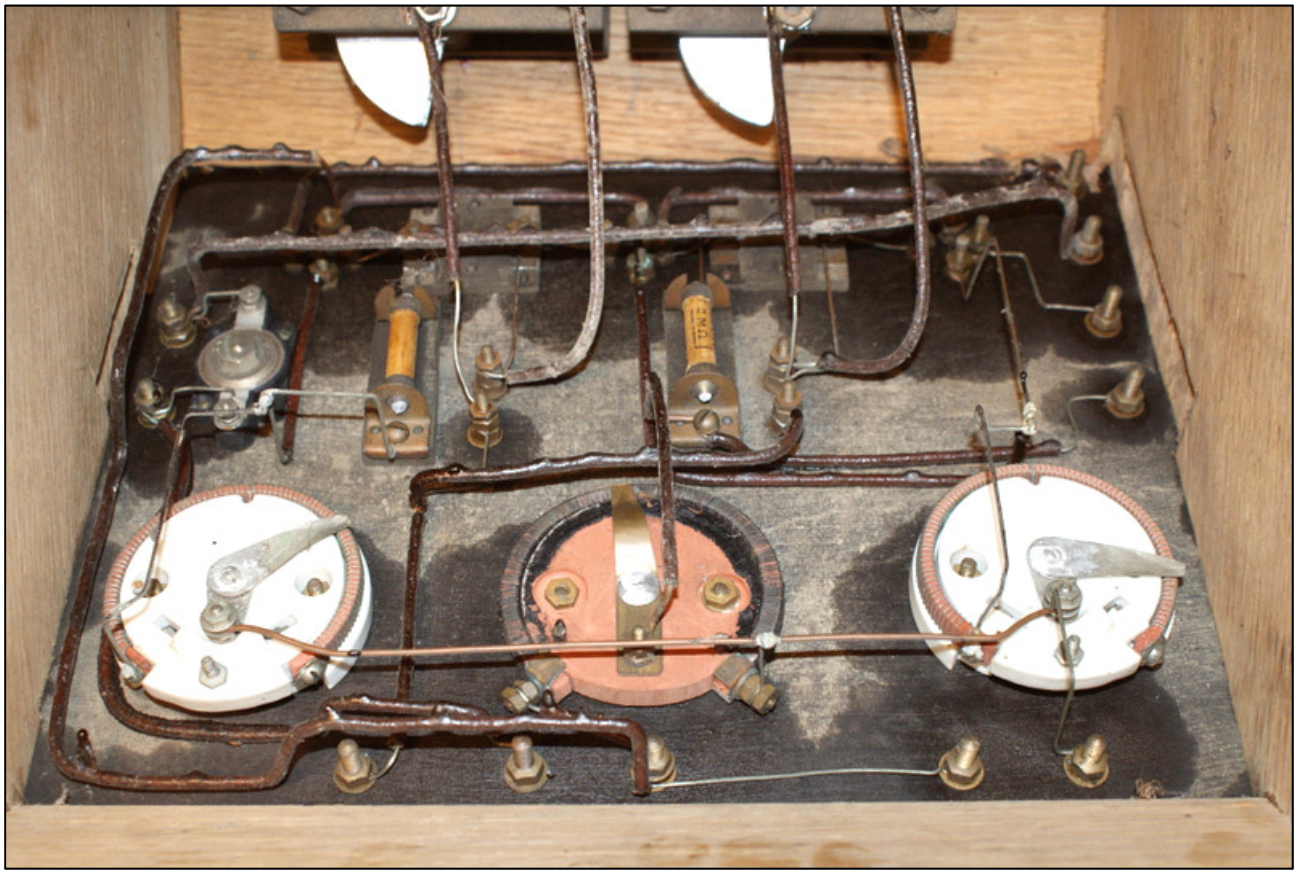

Her ser vi inni selve radiokassa med 3 reostater for glødespenning til hvert sitt rør, og ellers bare to store gitterlekkmotstander og en liten lufttrimmer, samt to flate glimmer-kondensatorer.

Her har vi selve «gullgutten», det reparerte røret.

Mere spennende saker til foreningen.

Av Tor van der Lende (95)

Ting kommer inn og vi koser oss. Vi har vært så heldige å få gitt i gave fra vårt medlem Jan Warberg som har jobbet for Ål museum i Hedalen, og de har renset opp i sitt lager med ting de ikke ville beholde selv, og det vi fikk var en Huldra 2, en flott Svensk Concerton fra tidlig 30-tall, en Tandberg batterisuper 5, og sist men ikke minst, en flott Tysk Grawor høyttaler med en Radionette logo på foten, og denne går rett inn i vår nyrestaurerte R3-radio. Denne ble avertert og solgt sammen med R3.

Som vi ser av baksiden har denne vært solgt i Norge, (stempelmerkene) Det var Stern & Stern som produserte disse radioene.

Nytt produkt fra Tiny, Tiny M 8+

Av Tor van der Lende (95)

TT Micro har lansert et nytt produkt i serien med DAB+ adaptere/ mottakere, og dette er en trådløs sender-mottager som tar imot DAB+ og sender de ut igjen på FM. Styres via fjernkontrollen som har display, og her kan man legge inn 4 valgbare DAB+ stasjoner og senderfrekvensen på FM er også valgbar. Jeg så en annonse for denne og ble litt nysgjerrig på hvordan dette virket, siden jeg i heimen har en Denver adapter som også gjør det samme, bare at når jeg skal skifte DAB kanal må jeg trykke meg fram gjennom hele menyen av stasjoner. Derfor tenkte jeg at dette kunne være greit med 4 valgbare stasjoner via en fjernkontroll.

Men skuffelsen var stor da dette ble koplet opp. Jeg har en Huldra 12 på arbeidsrommet som tar imot Denver adapteren på FM, og med bra signalstyrke, men M8 var så svak i sendereffekten at den ikke klarte å tenne stereolampa på Huldra'n engang, enda antennene på begge adapterne sto på samme sted i rommet som Huldra'n, så dette var terningkast 1.

Side 1 fra Philips reklamebrosjyre for radiorør ca. 1926-28.

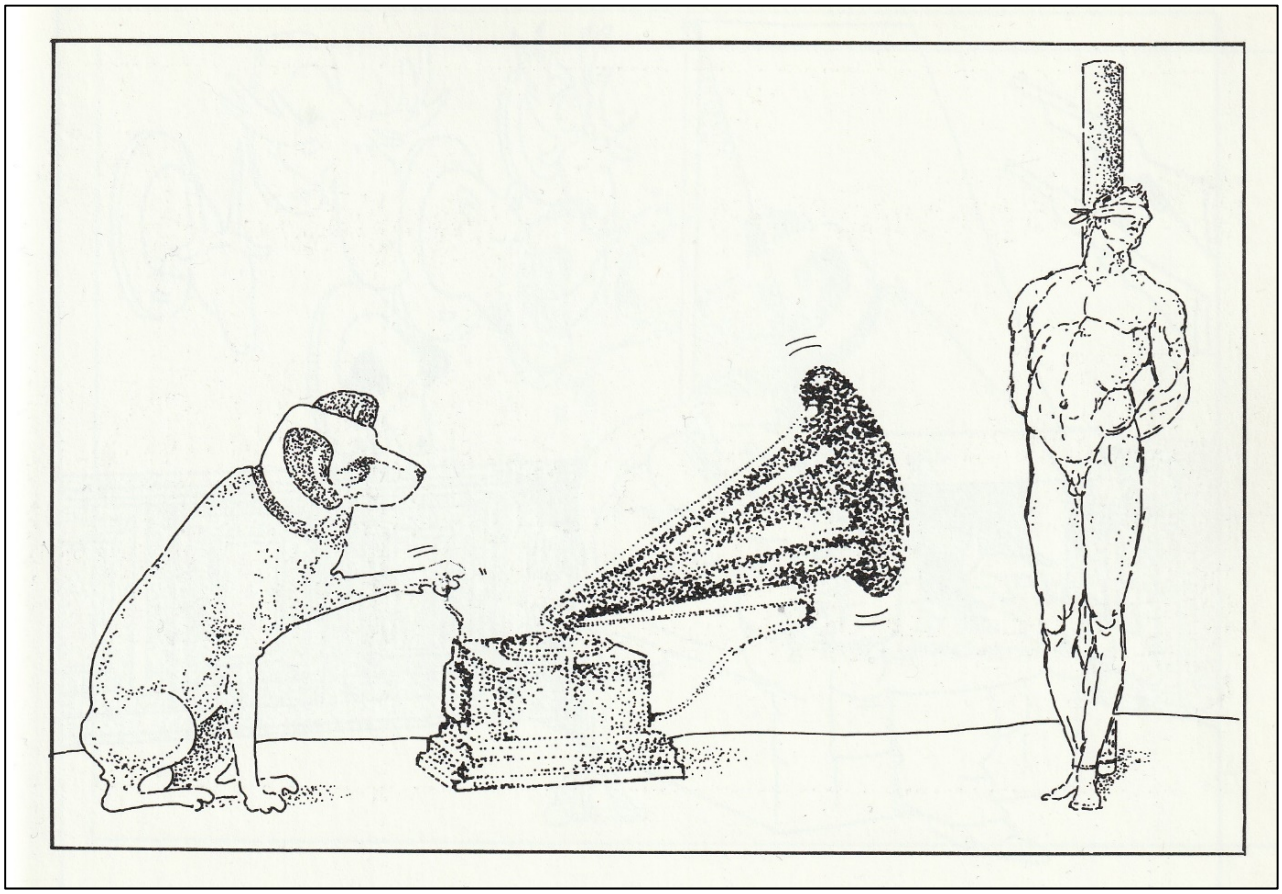

Sånn går det med de som lytter på DAB radio! Nipper er nådeløs.

Så er vi kommet til sistesiden igjen. Håper dere har funnet noe lesverdig i bladet denne gang også.

Wharfedale

høyttalere velges alltid av den kresne.

Spesialtyper med meget stort frekvensområde i 8", 10", 12" og 15" størrelsene. Resonansfrekvensen er oppgitt for hver enkelt høyttaler. — Type W.15/C.S. har en bassresonans på under 30 p/s og er i U.S.A. kallt verdens beste. Brukt sammen med den spesielle høytonemodell Super 5 over delefilter oppnås en usedvanlig rik tonebalanse.

De to kjente bøker av G. A. Briggs „Loudspeakers" og „Sound Reproduction„ igjen på lager.

Enerepresentant:

AKSJESELSKAPET

RADIOSALG

Postboks 82, Tlf. 55 89 72 Skøyen, OSLO

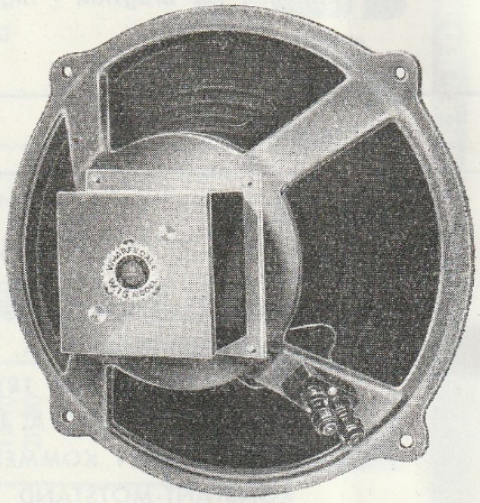

Type W.15/C.S.

A.K.G.s Radiotelegrafikurs våren 1938

Av Tore Moe Namsos

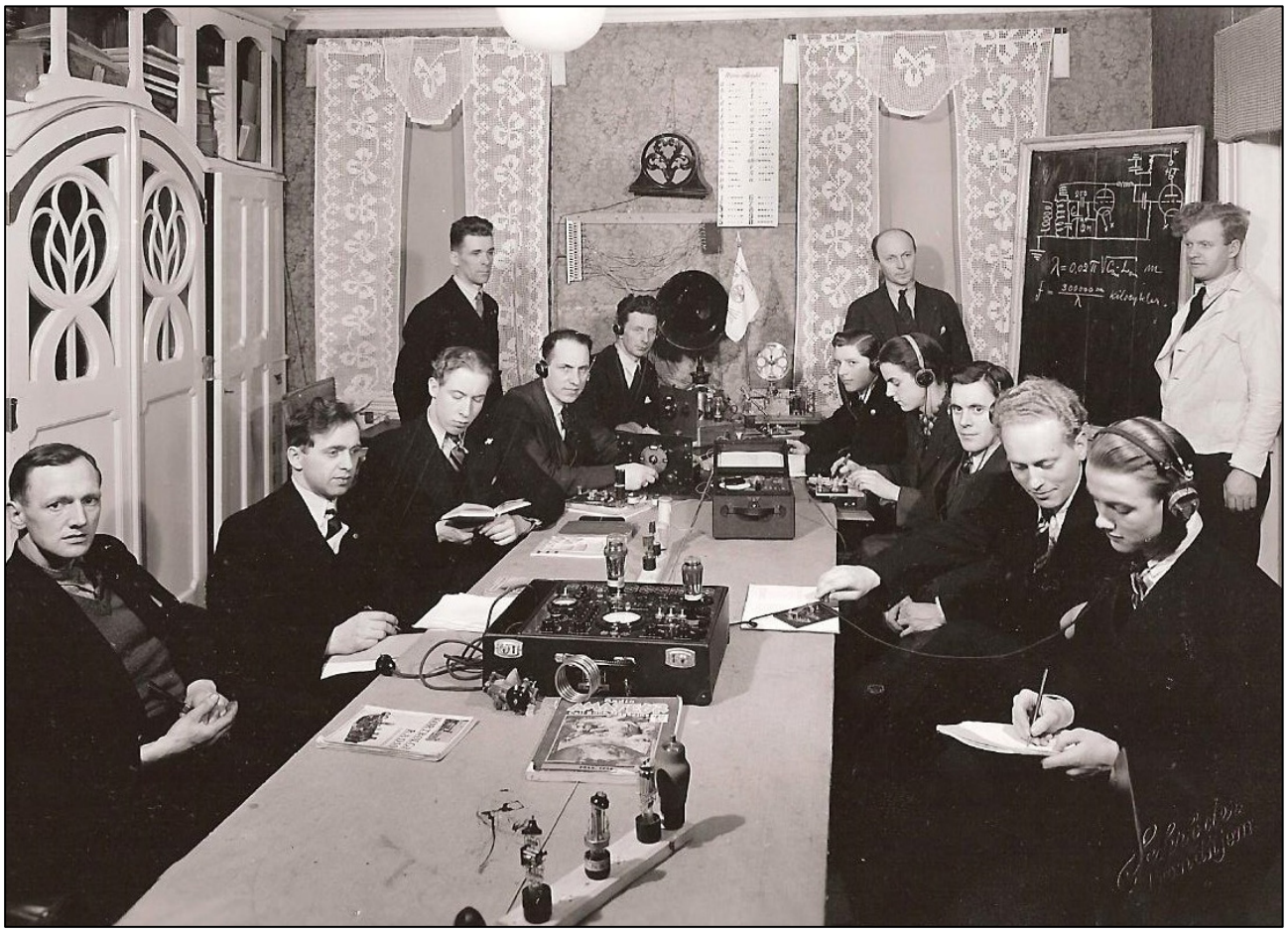

Mens jeg satt og bladde i en ARRLs The Radioamateurs handbook fra 1939 datt det plutselig et løst fotografi ut. Det var tatt av en profesjonell fotograf i Trondheim, den kjente fotograf Schröder.
På bildets bakside hadde bokas tidligere eier (Dyre Wisløff Halse) skrevet *A.K.G.s Radiotelegrafikurs våren 1938* og navnene på kursdeltagerne.

Fotografiet er proft tatt, men det virker oppstilt og ser ikke ut som en normal undervisningssituasjon. Her sitter elevene med hver sine gjøremål, en leser i ei bok, en sitter med hodetelefoner og antagelig noterer morsesignaler, et par andre betjener sine morsenøkler og en sitter og skrur på en signalgenerator.
Midt på bordet står en rørprøver, noen radiorør med og uten glasskolbe, en senderspole, mm. Langs veggene står det tre personer som antagelig er kursinstruktører. På tavla er det tegnet en enkel mottakerkobling.
Dette er et interessant radiotidsbilde fra like før krigen. Elevene er pene i tøyet, med slips, og er velstelte på håret.

Kurset var arrangert av A.K.G. Jeg stusset litt på den forkortelsen og lurte en stund på om det var en feilskrivning for AEG. Men det var nok det som den gang het *Arbeidernes Kortbølge Gruppe*. De var en konkurrent til NRRL, og ble startet av bl. annet Leif Salicath, LA1G. De hadde grupper både i Trondheim og Oslo.

NORWEGIAN AMATEUR STATION

LA 8A

ARBEIDERNES KORTBØLGEGRUPPE I OSLO
SHORT WAVE STATION BELONGING TO ARBEIDERNES LYTTER-FORENING (THE LABOUR LISTENERS UNION) IN OSLO, NORWAY

Confirming our qso on 23-5-1938 and our report on your signals RST 589 73 & cheerios.

LA8J
Op in charge.

A. A., Oslo.

DEUTSCHE RADIO-BÜCHEREI / BAND 61

Rudolf Grötsch

Richtig morsen

Die „Methode Grötsch" hat sich durch jahrzehntelange Erfahrung im Seefunk, Flugfunk, Großfunk und im Landtelegraphendienst vorzüglich bewährt
Diese Auflage enthält wichtige erstmalige Eignungsprüfungen

Siebente verbesserte Auflage / 26. bis 30. Tausend

Deutsch-Literarisches Institut J. Schneider, Berlin-Tempelhof

Rapport fra nr 124

Foto: Erling Langemyr

Ny Europeisk Oktober-test 2018

Av Tore M. Namsos LA5CL

Fra Matthias Neuss, DJ7RS, kom det melding om at det også i høst skal arrangeres en testperiode for bruk av militært veteran-radioutstyr på amatørbåndene. Dette gjelder radioamatører fra hele Europa. I fjor var det dessverre ingen norske som deltok, men kanskje noen denne gang har lyst til å børste støvet av sine gamle militær-radioer og få kontakt med likesinnede både i Norge og i Europa.
Arrangementet heter ***Surplus Vintage Radio Test in Europe***. Det vil finne sted i andre halvdel av oktober. Hensikten vil være å bruke gamle militære sett i disse to ukene for å få kontakt med andre tilsvarende veteranstasjoner. Ideen kommer fra Mario Galasso, IK0MOZ, og hans stab. Fra Italia har en slik test vært kjørt både i 2016 og 2017.

Oktober-testen 2018
Deltagelse er tillatt for lisensierte radioamatører, men det skal brukes ex-militære sett i begge ender.
Modene er CW og PHONE (USB, LSB, AM, AME, FM)
De to motstasjonene kan bare ha kontakt en gang pr. dag på samme bånd eller med samme utstyr. Men skifter man bånd og/eller utstyr kan kontakten gjentas samme dag.
Ekstra utgangsforsterker er bare tillatt hvis denne er av tidligere militær type.

Kategorier
A: Vintage (WW2 eller eldre)
B: Classic (Rørutstyr fra etter WW2)
C: Veteran (Mixed rør/transistorer)
D: Moderne (Hel-transistorisert)

Poengberegning
QSO mellom stasjoner fra samme land = 1 poeng
QSO mellom stasjoner fra forskjellig land = 2 poeng (DXCC list)
QSO mellom stasjoner fra forskjellig kontinent = 5 poeng (WAC list)

Testen er delt i to perioder
Første periode begynner 14. oktober 2018 00.00 UTC og avsluttes 20. oktober 2018 24.00 UTC. I denne periode kan BARE stasjoner av CAT A (Vintage) og B (Classic) brukes.

Andre periode starter 21. oktober 2018 00.00 UTC og avsluttes 27. oktober 2018 24.00 UTC. I denne perioden kan bare utstyr av CAT C (Veteran) og D (Moderne) brukes.

QSOen er gyldig med fullstendig utveksling av rapport, class og type sett som ble brukt. (Eksempel 599/B GRC-9).

Anbefalte frekvenser (+/- 3kHz)
80 meter: 3575 kHz CW, 3610 kHz AM, 3745 kHz LSB
40 meter: 7035 kHz CW, 7095 kHz LSB, 7195 kHz AM

Log med liste over kontaktene sendes med e-mail til iw5bar@yahoo.it innen 11. november 2018.

Standard oppkalling er: «CQ ARO de…» hvor ARO står for Army Radio Operator. På CW er det greit bare å bruke «VVV VVV VVV de …»

Det svenske sender/mottakersettet Ra200. (Foto: T.M.N.)

Opplæring av norske radiotelegrafister i Canada.

(Legg merke til Johnson-nøklene)

Fra boken "Norges Krig 1940-1945"

Flyvåpnene våre måtte helt til Canada for å finne øvelsesplasser. Den 10. november 1940 ble «Little Norway» i Toronto åpnet. Rekruttene strømmet til og opplæringen kunne begynne. Bildet viser et kull radiotelegrafister på skolebenken.

Rex Aristona 42A ‘s nyrestaurerte chassis. (Foto: Knut Arve Dalsaune)